

Dnes vzešlo nad námi světlo,
protože se nám narodil Kristus Pán;
dostal jméno: podivuhodný, Bůh, kníže pokoje,
otec budoucího věku;
jeho království nebude mít konce.

Vstupní antifona ze slavnosti Narození Páně

OBSAH

Úvodník

Martina Davidka, kanovníka
Svatoštěpánské kapituly: Narození Páně **3**

Rozhovor

s R.D. ThDr. Antonínem Sporerem,
administrátorem farnosti Vysoké nad Jizerou **4**

Představujeme farnost

Děčín **8**

Církevní stavby v diecézi

Výstava Zničené kostely
severních Čech 1945-1989 **10**

Vzkříšená krajina v pohraničí aneb
obnova církevních památek
v Lužických horách a jejich okolí **12**

S Radkem Rejškem
za zvony kostelů litoměřické diecéze **13**

Zprávy z diecéze

Krátké zprávy z diecéze **14**

Napsali jste

Příspěvky čtenářů **16**

Charita

Tříkrálová sbírka 2012 **18**

Pozvánky

Pozvánky, knižní nabídka, tip na výlet **19**

Zprávy z biskupství

Zprávy z biskupství **22**

Fotografie
na titulní straně
časopisu:
Karel Pech

Fotografie bez
uvedení autora
Jana Michálková
a Miroslav Zelenka

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
prosinec 2011 • 16. ročník • 10. číslo • 20 Kč

Narození Páně

Během studií v Římě jsem kromě jiného navštívil také obec Greccio v italské Umbrii. Poblíž té obce se nachází v jeskyni na hoře Alverno místo, kde v roce 1223 jáhen jménem Giovanni Barnardone, známý později jako svatý František z Assisi, postavil úplně první jesličky zpřítomňující tajemství betlémské noci, při které na svět přišel Ježíš Kristus, náš Pán a Spasitel. Udělal to jednoduše. Zhotovil žlab, založil ho krmivem, přivedl k němu oslika a volka a potom se u jeslí jako u oltáře konala štědrovečerní bohoslužba. Později se jí začalo říkat půlnoční. Když je člověk v těch místech, nutně ho napadne: tak tady to všechno začalo...

České Vánoce se bez betléma neobejdou. Staví se ve většině našich rodin, o kostelech ani nemluví. Co nás na tom tak fascinuje? Svatý František nebyl kněz, ale jáhen. Neodvažoval se přijmout kněžské svěcení a z nebes svolávat

eucharistického Krista na Boží oltář a přesto toužil Krista přinášet a hlásat, k němu vést. Udělal to, co mohl udělat každý. Ale každého to nenapadlo, jen jeho prvního z vnuknutí Ducha svatého. A tak se stalo, že jeden každý z nás může stavět betlém a k němu přivádět ostatní. Skryté tajemství Božího narození stalo se nám zjevným; je zobrazeno, vyjádřeno v nekonečných variacích a ztvárněních, jak Boží slovo rezonuje v našich duších, našich srdcích, našich myslích.

Ne všichni lidé jsou schopni, u nás je to zvláště patrné, chápat Krista přítomného v eucharistii. Ne že by měli tak velikou úctu jako svatý František, ale často proto, že víře nerozumějí, že jim to nikdo nevysvětlí, že si s nimi o víře nikdo nepromluvil, ale k betlému jdou se poklonit a nevědí ani proč. Bůh mluví k lidem v tajemné scéně spícího dítěte – Božího Syna a dává nahlédnout zrakem duše, že nás má tak rád, že se člověkem stal.

V lednu tohoto roku jsem měl možnost navštívit v rámci výuky i vatikánský papežský palác. Udělal si na nás, na přítomné studenty Lateránské papežské univerzity, chvilku i státní sekretář kardinál Tarcisio Bertone, a protože je zároveň vysokoškolským profesorem, měli jsme s ním malou přednášku. Byla zajímavá, ale to není v tuto chvíli tak důležité jako to, kolik betlémů jsme mohli v paláci, kde přebývá náměstek Kristův, Svatý otec Benedikt XVI., zahlédnout. Bylo jich mnoho. Různá společenství z celého světa je o minulých Vánocích darovala Svatému otci. Svatý František zase daroval „betlém“ kněžím i „panu papežovi“, jak on říkával, ve své době. Biskupové a kněží spolu se všemi lidmi poklekají před jesličkami a klaní se dítěti, které v nich spočívá, neboť je Svaté. Jak dobře, že církev zachovává vystavený betlém až do Hromnic, vždyť to dítě bylo dáno nám všem.

J. M. can Martin Davídek,
tč. student Papežské Lateránské univerzity, Nepomucenum

Milí čtenáři, redakce časopisu Zdislava vám přeje

radostné a pořádné Vánoce
a pokojný rok 2012.

Betlémské dítě

oslovuje i moderního člověka

R.D. ThDr. Antonín Sporer se narodil v roce 1940 v Malackách, kněžské svěcení za brněnskou diecézi přijal v roce 1965. Po vysvěcení působil ve farnostech Zvole nad Pernštejnem, Moravské Budějovice, Žďár nad Sázavou, Rokytnice nad Rokytinou, Klobouky u Brna a Brno-Komárov. Od roku 1985 se stal odborným asistentem na teologické fakultě v Litoměřicích, vyučoval liturgii a dějiny umění. Církevní zpěv a liturgii vyučoval ještě tři roky v nultém ročníku, který v Litoměřicích zůstal poté, co se teologická fakulta přemístila do Prahy. V roce 1987 odešel do litoměřické diecéze, stal se arciděkanem při kostele Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem. V roce 1999 požádal o uvolnění zpět do brněnské diecéze a vrátil se do své první farnosti Zvole nad Pernštejnem. V roce 2010 přišel zpět do litoměřické diecéze. V současnosti působí ve farnosti Vysoké nad Jizerou. Vlastní velkou sbírku betlémů.

R.D. Antonín Sporer

Odkud pocházíte?

Narodil jsem se v Malackách na Slovensku, byly jsme tři děti. Protože byl otec Čech, vystěhovali nás v roce 1942 do protektorátu. Válku jsme prožili v Třebíči, v pětačtyřicátém jsem lezl po tanku a ruským vojákům rozdával cigarety. Z té doby si

pamatuji málo věcí, ale tohle ano. Potom se naše rodina odstěhovala do Znojma, tam jsem chodil do školy.

Po maturitě jsem pracoval rok v továrně Gala, vyráběli jsme boty pro Sovětský svaz. Chvilí také v Třebíči v závodech Gustava Klimenta. Pak jsem si dal přihlášku na Akademii výtvarných umění, obor restaurace-konzervace. Ředitel závodu, který mě měl doporučit, mi říká: „Proč jsi nešel rovnou do Fruty?“ Doporučení jsem nedostal.

Poté jsem pět let studoval teologii na Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Po třetím ročníku jsem dělal konkurz do Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého. Po hlasové zkoušce mi na chodbě dirigent říká: „Hochu, takový tenor potřebujeme!“ Po pár minutách přišel a sdělil mi, že komise rozhodla, že bohoslovec nemůže být členem Armádního uměleckého souboru, který jezdí do zahraničí a reprezentuje socialistickou republiku a její ideologii. Dva roky na vojně jsem strávil až po studiích. S krumpáčem a lopatou.

Kam jste odešel na své první kaplanské místo?

Zvole v okrese Žďár nad Sázavou bylo moje první kaplanské místo. Sloužil jsem tu tři měsíce jako výpomocný duchovní. Pak jsem

odešel do Moravských Budějovic. Byla to doba politického uvolnění a bylo úžasné, co všechno se mohlo dělat. Třeba divadlo i loutkové divadlo, každých čtrnáct dní jsme nastudovali novou hru. Zde jsem také zažil okupaci naší země a hovořil jsem s mnoha mladými sovětskými důstojníky, kteří nevěděli, kde jsou a proč. Ruština mi nečinila a dodnes nečiní potíže. Ruský jazyk mám rád. A najednou přišlo přeložení do Žďáru nad Sázavou. Ani jsem pořádně nevěděl, kde to je. Ve Žďáře jsem si také za chvíli zvykl a pokračoval v různých aktivitách i v divadle. Stal jsem se členem městského pěveckého sboru Svatopluk a založili jsme také chrámový sbor, který funguje dodnes. Celkem jsem kaplanoval sedm let. Po třech letech ve Žďáře jsem byl jmenován farářem v Rokytnici nad Rokytinou, kde působil pater Jan Bula, který byl v tzv. babické afěře odsouzen k smrti a v Jihlavě popraven. V Rokytnici jsem pobyl deset let. Nebyl jsem zrovna typ pro vesnici. Ale byla to realita a nedalo se s tím nic dělat.

Jaké bylo Vaše další putování po farnostech?

Když zemřel v Třebíči děkan, přišel za mnou kapitulní vikář: „Půjdeš do Třebíče, půjdeš?“ Říkám: „Jistě, rád, co bych nešel.“ Ale druhý den večer přišel soudruh z okresního výboru KSČ, už se na partaji projednávalo, že by měl být Sporer farářem v Třebíči a to nepřichází v úvahu. Nepočítejte s tím, pane faráři. Potom mi nabídli Slavkov, jel jsem to obhlédnout, fara je tam spojena s kostelem takovým krčkem. A další, Náměšť nad Oslavou, jsem jel obhlédnout taky jen tak přes plot zahrady; stál tam krásný smrk. Potom Dačice, Slavonice a vždycky přišlo z krajského národního výboru: Sporer nevyhovuje našim požadavkům pro funkci městského faráře. Měl

jsem kontakty s Němci, to jim nejvíc vadilo, a byl jsem rebelant. Nakonec jsem směl do Klobouk u Brna. Tam byla nejkrásnější fara, kterou jsem měl. Na faře byl nádherný obrovský sál, vymalovaný v roce 1895. Zrestaurovali jsme ho. Postavili jsme lešení a jako Michelangelo jsme leželi na zádech a malbu opravovali. Malířský mistr byl evangelík, velice dobře jsme si při práci rozuměli. A tak jsme ten sál opravdu dali „do rychtyku“. V Kloboukách byl kaplanem u patera Ladislava Simajchla, známého autora homiletických úvah, dnešní strahovský opat, pater Michael Josef Pojezdný O.Praem. Dvakrát jsem na faře tajně instaloval výstavu Bedřichy Znojenské. Lidé se trousili po dvou po třech zepředu i zezadu přes dvůr.

Do Klobouk byl v lednu 1985 jmenován nový farář, byl jsem najednou bez místa a asi půl roku bez státního souhlasu, zkrátka nezaměstnaný. To mám i ve výpisu k důchodu. Neměl jsem faru, pan farář mě nechal bydlet v Kloboukách, nakonec jsem zůstal bez souhlasu až do června. Žádost o umístění v duchovní správě zamítly okresy Jihlava, Žďár i Třebíč. Sporer rebelant se jim nehodil.

V roce 1985 se pater Ludvík Horký, brněnský kapitulní vikář, s kterým jsme byli kamarádi, našel a jmenoval mě farářem u Svatého Tomáše v Brně. To je největší farnost v brněnské diecézi. Říkal jsem mu, že učím v Litoměřicích. On na to: „Nevadí, budeš mít dva nebo tři kaplany, můžeš si jezdit každý týden, buď klidný, to je všechno v pořádku.“ Napsal dekret, dal na krajský národní výbor, žádost tu ležela pět týdnů a potom přišlo, že nepřichází v úvahu. Někde na okraji Brna, že bych snad mohl být. Tak jsem se nakonec stal farářem v Brně-Komárově.

Co jste v Litoměřicích na teologické fakultě vyučoval?

Byl jsem tu od roku 1985 odborným asistentem, musel jsem každý týden dojíždět, v neděli odpoledne jsem jel do Litoměřic a v úterý odpoledne zpátky do Brna. Učil jsem liturgii a dějiny umění.

Kdy jste začal působit v Ústí nad Labem?

Z Komárova jsem se v roce 1987 stěhoval do Ústí nad Labem. Byl jsem tam jmenovaný už před Vánocemi v roce 1986, ale v Ústí nebylo kde bydlet. Fara byla původně za kostelem, kde teď stojí obchodní centrum. Za války byla tato část Ústí nad Labem rozbombardovaná, dodnes má kostel Nanebevzetí Panny Marie našikmo věž, tak jako v Pise. Církev dostala za faru renesanční dům na náměstí. Zdědil jsem tedy tuto budovu a s ní klavír, stůl se šesti židlemi, matriky a plynovou masku ve skříně. Víc tam nebylo.

R.D. ThDr. Antonín Sporer

Nedalo se tam bydlet. Do Ústí jsem se stěhoval až v únoru 1987, dostal jsem byt v panelovém domě v Mojžíři, to je sedm kilometrů od kostela. Úplně nový 3+1, hezký, tichý byt. Sousedí byli Romové, ale správní, navzájem jsme si půjčovali auto. Dům na náměstí jsem potom vyměnil za jiný, u kostela. Byly s tím samozřejmě velké problémy, musel jsem až na ministerstvo. Říkali, že není možno vyměnit majetek mezi socialistickým státem a církví. Ke směně budov nakonec přes všechny obtíže a problémy došlo.

Můj předchůdce oslavil v roce 1986 na svatého Mikuláše své šedesátiny, tím dnem odešel do důchodu a víc do kostela nešel. Okresní církevní tajemník potom opatřoval na Vánoce stromečky do kostela. No neuvěřitelné. V té době jsem byl stále knězem brněnské diecéze, do litoměřické jsem byl jenom propůjčen - zůstal jsem dvanáct a půl roku.

Když jsem byl kapitulním vikářem Josefem Hendrichem jmenován arciděkanem v Ústí nad Labem, bylo to překvapením pro celou diecézi. Od války jsem byl teprve druhým arciděkanem. Krajský tajemník mi říkal „pane administrátore“ a okresní ho nazýval „pan arciděkan“.

V roce 1978, to jsem ještě netušil, že budu v Ústí nad Labem působit, jsem zachránil před zbou-

ráním kostel Nejsvětější Trojice na Střekově. V té době tam působil můj kamarád, pater Fanek Kubát. Jezdili jsme tam z Moravy, z Rokytnice nad Rokytinou a Horního Újezda, vystřídalo se tam 37 lidí a během tří týdnů jsme vyměnili střechu na kostele. To bylo něco neuvěřitelného. Jeli jsme čtyřmi auty v neděli odpoledne do Ústí-Střekova a v sobotu odpoledne domů na Moravu. Jídlo jsme vždycky vzali s sebou, spali jsme na matracích a myli se dole v prádelně.

Na půdě střekovského kostela byla za války mateřská škola. Spravovaly ji řeholní sestry. Na-

cházel jsem tam hrnky, sklenice, vázičky. Na půdě shnily některé trámy, byly tam třímetrové mansardy s železobetonovými sloupy. Když jsme mansardy likvidovali, trhali jsme je pomocí heverů a házeli dolů. Jednou letěl ohromný kus, přehnal se tři metry za projíždějící sanitkou, zastavil se o pouliční osvětlení, to se zakývalo, trochu se naklonilo a zůstalo stát. Tam jsem zešedivěl. Ale kostel jsme zachránili.

Který kostel na Ústecku se Vám ještě podařilo zachránit?

Udělal jsem generální opravu interiéru a exteriéru v Arnultovicích, Církvicích, Dubicích, Chabařovicích, Chlumci, Mojžíři, Skorotcích, Stebně, Střekově, Svádově, Tisé, Trmicích, Valtířově, Všebořicích, Zubrnících, Žezicích a v Ústí nad Labem. V Brozánkách, Libouchci a Lipové opravu exteriéru a částečnou opravu ve Vaňově. V Roudnickách částečně interiér, v Petrovicích jsem stihl udělat částečnou opravu věže a zastřešit presbytář a v Řehlovicích opravit střechu a natřít věž.

Byl jsem totiž kamarád s památkáři, proto se toho tolik podařilo. Ze začátku jsme byli jak pes s kočkou, moc jsme se rádi neměli, ale nakonec jsem je přesvědčil. Vzpomínám, když jsme opravovali hlavní ústecký kostel Nanebevzetí Panny Marie, přijela památkářka z Prahy, mladá, hezká, v bílém kabátě. Nechal

jsem v Ostroměři nařezat dva nákladáky kamenů, když jsem je přivezl, dohadovali jsme se spolu o opravách. Ona chtěla opravy barevně sjednotit do černé staré patiny, ale já nesouhlasil a prosadil jsem to. Dodnes je jasné, který kámen je nový a který starý.

Jak vypadal dům, který jste získal pro nové sídlo ústecké fary?

Ten byl totálně vybydlený. Zažil jsem tak v životě dvě fary - tu ústeckou a tady tu ve Vysočém. V Ústí jsme třeba vynášeli vanu plnou výkalů, dům byl tři roky otevřen, v jednom bytě někdo bydlel, ostatní tři byly totálně zničené. Postupně jsem všechno vyklidil a zbudoval jsem tam tři byty a kanceláře, v přízemí byly obchody, které to všechno z nájmu zaplatily. Také pozdější provoz domu. Jeden obchod jsme později pustili, v jeho prostorách jsme zařídili společenskou místnost. A teď to pan arciděkan Šimáček zase moudře přestavěl.

Hned po revoluci v roce 1990 jsem dal výpověď památkářům, kteří byli v kláštere u dominikánů. Měli jedenáct měsíců na to, aby odešli. Měl jsem v plánu, že tam bude mateřská škola, dvě

tera nezvládli. Dnes to snad má pravoslavná církev. No, škoda. Nahoře byly čtyři pokojíky, zaplatili by to Němci, kteří sem tenkrát hodně jezdili. Plány jsem měl velké...

Kdy jste z Ústí odcházel a proč?

Byl jsem unaven, požádal jsem, abych se mohl vrátit do své diecéze a v Brně mi pan biskup nabídl Zvoli nad Pernštejnem, místo, kde jsem před čtyřiceti lety začínal. Tak jsem si říkal, prima, půjdu na Vysočinu. Opravil jsem Santiniho faru s pomocí zedníků z Ústí nad Labem. Museli osekát strop, našli jsme tam zajímavost, strop nebyl podbitý, byly tam jen trámy, jeden vedle druhého. Naštěstí nebyla památkově chráněná, vyměnil jsem okna za plastová. Souhlas památkářů jsem nepotřeboval.

To jste zároveň skončil i na fakultě v Litoměřicích?

Ne, na fakultě jsem skončil brzy, ještě před sametovou revolucí. Na fakultě jsem byl jenom několik let. Žádal jsem o uvolnění, také jsem už v té době měl tři nebo čtyři farnosti. Původně mi kapitulní vikář Hendrich slíbo-

zpátky do Prahy. V Litoměřicích zůstal nultý ročník, tam jsem potom ještě asi tři roky učil církevní zpěv a liturgii.

Co Vás přivedlo zpátky do litoměřické diecéze?

Po jedenácti letech jsem si uvědomil, že bych se rád vrátil, maje představy o severních Čechách, jak jsem je zažil v Ústí nad Labem. Otec biskup mi říkal, běžte se tam podívat. Otec biskup Jan je jediný biskup, se kterým si vykám. S biskupem Kouklem jsme spolu učili na fakultě, s arcibiskupem Otčenáškem jsme spolu farářovali, pana kardinála jsem „zasvěcoval“ do života v litoměřickém semináři, et cetera. Po návštěvě Vysokého jsem měl otci biskupovi hned zavolat. Tak jsem se jel podívat a nezavolal jsem, protože bych řekl: „Vysoké ani náhodou.“ Fara byla v hrozném stavu. Byla tu jakási ubytovna. To bylo šílené - roztrhané matrace, prožrané deky na hromádách, nikdo se tu o to nestaral, kdekdo měl od domu klíče. Ale za týden jsem se rozhodl a panu biskupovi napsal, že sem půjdu. Bylo to opravdu hrozné, nedá se vyjádřit, jak to tu vypadalo.

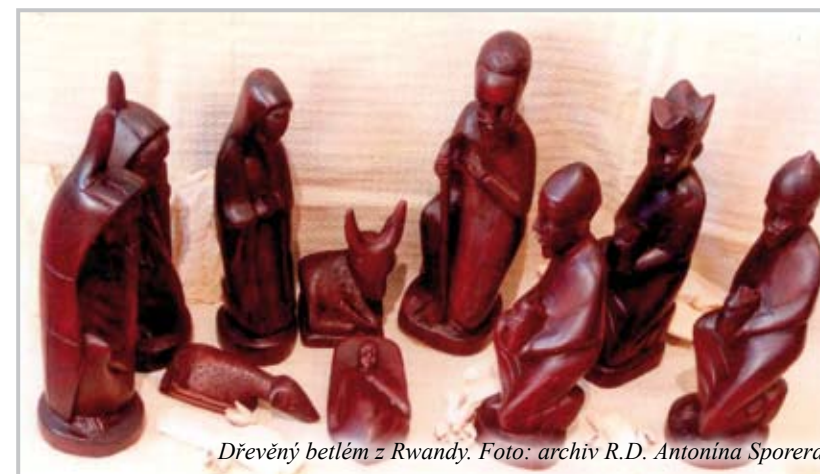
Ještě něco opravujete?

Na velké opravy fary - výměnu oken, podlah a vyřešení vytápění budovy (zatím je pouze drahá elektřina) - nejsou finanční prostředky. Rád bych také vymaloval kostel, jsem ochoten do toho investovat polovinu svých životních úspor. Ovšem to nestačí. Takže, seženu-li chybějící částku, pustíme se do toho. Do hrobu si nic nevezmeme.

Sbíráte betlémy, jak jste se k tomu dostal?

Ani nevím. Doma jsme vždycy nějaký betlém měli. Třebíčské betlémy jsou hodně známé, a ty jsem vidával už jako děčko. To byl asi můj první betlém. V Moravských Budějovicích jsem dělal první výstavu. Potom jsem už postupně betlémy sbíral a shromažďoval. V Ústí nad Labem to bylo už ve velkém, tam jsme vystavovali desítky betlémů. Mám jich asi dvě stě. Některé z nich jsou nádherné. Nejradši mám snad keramický betlém od paní doktorky Ortové z Hradce Králové. Dva roky mi trvalo, než

val jenom Ústí nad Labem, nic jiného. Nakonec to bylo dvacet čtyři farností a už se to nedalo stíhat. Ale byl jsem tam ještě, když přesunuli fakultu z Litoměřic

Dřevěný betlém z Rwandy. Foto: archiv R.D. Antonína Spopera

jsem ji přemluvil, aby mi jej udělala. V současné době existují jen dva - jeden je v třebechovickém muzeu a druhý mám já. Další, který je moc krásný, je skleněný, figurky ze železnobrodského skla od Jany Steinerové. Skleněných betlémů jsem hodně rozdál, je to krásný dárek. Také mám betlémy od ústecké keramičky, paní Šárky Roščákové, i od paní Titěrové, která jej dělala, když jí bylo sedmdesát let. Stále ho vystavuji. Také mi zůstal keramický „vánočkový“ betlém, bohužel po velkém „úrazu“, od Aleny Kartákové.

Velmi milé jsou keramické figurky od firmy Keramos Praha. Snad desetiletí je postupně doplňuji.

Pozoruhodné jsou africké betlémy přivezené z Rwandy. Mám tam kamaráda faráře, je to kněz z bývalé Jugoslávie, který má denně na oběd tisíc dětí, jedí ve velkém hangáru, vystřídají se natřikrát. Obědvají rýží s fazolemi nebo fazole s rýží. Na oběd pro jedno dítě jim stačí jedna koruna. To si my vůbec nedokážeme představit. Když mohu, pošlu jim peníze. Oni zase pošlou přes Německo nějaké betlémy, madonky či korpusy.

Nejstarší v mé sbírce budou třebíčské betlémy, ty mají asi osmdesát let. Potom mám spoustu takových běžných, papírových - od Josefa Lady, Marie Fischerové-Kvěchové, Mikoláše Alše, mám i dva třebíčské originály, jeden z nich v zasklené skříňce. Papírových mám desítky.

V Ústí nad Labem jsme měli Ladův betlém s metrovémi figurami přes celý presbytář. Jednou jsem jej vystavoval i na Štřekově. Měl jsem pěkný velký pečivový betlém,

to už je dvacet let, ale vydržel pouze dva roky. V kostele jej vlhkost zničila. Mám ještě malý, jen s desetimetrovými figurkami, zakonzervovaný bezbarvým lakem, který zatím přežívá. V mé sbírce je samozřejmě také betlém z kukuřičného šustí, ze slámy a hlavně betlémy vyřezávané ze dřeva. Je jich prostě hodně!

Založil jste tradici výstavy betlémů v kostele v Ústí nad Labem. Váš nástupce v ní pokračuje?

Ano, letos je to pětadvacet let. Pan arciděkan Miroslav Šimáček mě pozval, abych na letošní jubilejní výstavu přivezl některé své unikátní betlémy a byl přítomen vernisáži výstavy.

Svoje betlémy často zapůjčuji na různé výstavy - ve Žďáru nad Sázavou, Novém Městě na Moravou, Jimramově, Poličce, v Brně u kapucínů, Rajhradě, dvakrát na zámku v Náchodě, předloni v jižní Francii u Marseille. Loni také tady na faře ve Vysočém nad Jizerou.

Našel se někdo, koho Vaše výstavy ovlivnily natolik, že betlémy taky sbírá a vystavuje?

Asi jen můj „syn“. Když jsem přišel v roce 1972 do Rokytnice nad Rokytnou, bylo Jardovi osm let. První, koho jsem v této farnosti pohřbíval, byl jeho tatínek. Jarda Svoboda byl potom na faře skoro každý den, dá se říct, že tam vyrůstal. Nakonec se stal knězem, nyní je farářem v Brtnici, také tam své betlémy vystavuje. Má největší třebíčský betlém na světě, devět metrů dlouhý se stovkami papírových figurek. Je betlémy posedlý stejně jako já.

Má stavění betlémů pro dnešní svět vedle hezké podívané ještě i duchovní význam?

Dnes je tím svět hodně zahlcen, alespoň u nás. Náš středoevropský svět je betlémů a jejich výstav plný. Dřív to v každém městě nebylo. Bylo pro nás víc sváteční jít se podívat na betlém, na výstavu. Ale myslím si, že mají po duchovní stránce stále co říci. Betlémské dítě jako Vykupitel, Spasitel může oslovit i moderního člověka. Aby se na chvíle zastavil, zamyslel a řekl si: „Podívej, tak tady začíná cesta naší spásy, tady Kristus přichází, aby byl jedním z nás a aby nám byl podobný ve všem, kromě hříchu. V Betlémě je tichá, svatá noc. Ale je předzvěstí noci Veliké. Noci Kristova definitivního vítězství.“ V Betlémě začíná podoba s námi.

Připravila Marie Koscelníková

Historie stavění betlémů

Všeobecně se soudí, že podnětem k výrobě a stavění betlémů byl čin svatého Františka z Assisi. Ten toužil prožít vánoční noc prostě, stejně jako při narození Ježíše v Betlémě. V jeskyni u vsi Greccio v Umbrii postavil v r. 1223 jesle, přivedl k nim volka a oslíka a tam sloužil za přítomnosti vesničanů mši svatou. Vytvořil tak první betlémský obraz. Scéna se natolik líbila, že byla napodobována v řadě italských klášterů. V době gotiky se při církevních hrách objevil vyřezávaný Ježíšek, ostatní postavy hráli herci.

U nás se objevují od poloviny 16. století, kdy se betlémy začaly stavět v kostelech. První jesličky s loutkou Jezulátka a Marií v životní velikosti postavili jezuité v Praze v r. 1562. Na rozdíl od prostých jesliček Františka z Assisi byly postavy oděny do drahocenných rouch a volek měl pozlacené rohy. Po církvi brzy začala betlémy ve svých sídlech stavět šlechta a v polovině 18. století i měšťané. Do lidových vrstev pronikly betlémy až na konci 18. století. Lze se domnívat, že za to mohl císař Josef II., který zakázal vystavovat betlémy - jesličky v kostelech. Prostý lid si je nedal vzít, tak se tento půvabný biblický příběh přesunul do domácností.

Základem betlému je Svatá rodina a Tři králové, klanějící se právě narozenému Spasiteli. Lidoví umělci si jesličky přizpůsobili svým představám a své domovině. Na Příbramsku nechyběli horníci, v jižních Čechách rybáři, ve městech kupci, na vesnicích prostí venkované. Každý přinášel božskému dítěti dárek. Nakonec se tedy betlémy staly obrazem života a zvyklostí prostých lidí toho kterého kraje. A to je na nich to nejpůvabnější.

Zdroj: www.radostne-vanoce.ic.cz

Model betléma z modelíny, vypracován bude z dřevěných špalků

třídy hudební školy a stacionář pro staré lidi. Je u toho pěkná zahrada. Potom přišli dominikáni, všechno zrušili a památkáře tam nechali s tím, že by provoz kláš-

Kdo se má za Děčín modlit, když ne my?

V městě Děčíně jsou dvě farnosti, které spolu s okolními tvoří farní obvody. Na pravé straně Labe je Děčín I, spravuje jej R.D. Tomáš Kuba, na levé straně Labe leží Děčín IV - Podmokly, ten od roku 1990 spravuje R.D. František Jirásek. Jeho farní obvod je tvořen pěti farnostmi, spadá sem ještě Bělá, Dolní Žleb, Javory a Jílové.

Farnost Děčín

Původní podmokelská farnost žila kolem farního kostela sv. Václava v RozbĚlesích, na okraji města. Postupně tu začala vyrůstat tovární čtvrt'. Nyní je kostel ze tří stran sevřen továrnami, ze čtvrté rušnou silnicí, oby-

Farníci v Jílovém

vatelstvo se postupně odstěhovalo. Nová farnost byla založena roku 1934 v Podmoklech. Kostelík sv. Františka z Assisi, který byl dříve filiálním, se tak stal farním.

Děčín IV - Podmokly a Jílové jsou v tomto obvodu živější farnosti, zde mívá R.D. František Jirásek pravidelné bohoslužby. Až do roku 1990 bylo Jílové samostatnou farností, s farním kostelem Nejsvětější Trojice. Nyní je spravována exccurendo z Děčína.

Přestože je kostel sv. Václava v **RozbĚlesích** nejcenější památkou na okrese, je ve velmi špatném stavu. V současné době je uklizený od vrstev holubího trusu, je snaha tento výjimečný sakrální objekt uchovat a oživit. V letošním roce zde již pro-

bĕhlo pár benefičních akcí, včetně výstavy „kostel365.cz“.

Bělá s kostelem sv. Františka Xaverského je už součástí Děčína, zde bývá jednou do roka poutní bohoslužba. Během roku jsou zde další hudební i jiné akce, určitý okruh lidí si tu například se zájmem poslechl barokní kázání. **Dolní Žleb** je turistickou oblastí, kostel Nejsvětější Trojice se také snaží dávat postupně do pořádku. Není to jednoduché, jako jinde zde v současné době hraje velkou roli finanční stránka. Kostelík sv. Prokopa v **Javorech** byl už v dezolátním stavu.

Od letošního roku si jej na deset let pronajala obec, která má snahu jej opravit, což je také řešení. Jednou za rok, o svátku sv. Prokopa, zde bývá bohoslužba slova, mše svatá by tu nemohla být, kostel je uvnitř podepřený dřevěnou konstrukcí. V současné době jsou strop a střecha opraveny.

Kaple Andělů strážných v Prostředním Žlebu patří obci, bývá zde poutní bohoslužba také jednou za rok. Na Sněžníku stojí kaple Panny Marie Karmelské, která je rovněž ve špatném stavu, stará se o ni občanské sdružení, zatím se jí ale nepodařilo opravit. Bohoslužba tu bývá jednou za rok, slaví se proto před kaplí, potom jde průvod, malé procesí, k druhé malé kapličce - Nejsvětější Trojice - stojící v poli. Thunovskou kapli sv. Jana Nepomuckého v Děčíně-Chrástu převzal stát. Při příležitosti svátku sv. Jana Nepomuckého uspořádali průvod s korouhvičkou a sochou se zpěvem a modlitbami od kostela v Podmoklech přes město do Thunovské kaple. Nesmíme zapomenout na kostel Panny Marie v Bynově, posvěcený v roce 1933, kde bývá od jara do podzimu jednou za 14 dní sobotní mše svatá. Střídavě probíhá zde a v blízkém domě s pečovatelskou službou. Na území farního obvodu stojí celkem sedm kostelů a dvě kaple.

Pastorace

„V letech 1976 až 1982 jsem tu byl kaplanem a po pár letech, v roce 1990, jsem přišel jako farář. Teď je to 21 let, což je poměrně dlouhá doba,“ vzpomíná místní administrátor. „Během té doby mohu sledovat, jak se generace vyvíjejí. Spousta lidí zemřela, zároveň se objevují noví lidé, zdejší mladé rodiny jsou z poloviny konvertité. Dnes

tu žije nová generace, která nepochází jen z tradičních rodin. To je obraz našeho kraje, ale je v tom i naděje,“ říká. „Zajímavé se to proliná. První lidé, kteří sem po válce přišli, byli většinou z křesťanských míst. Svoje kořeny nechali tam, kde byli zvyklí žít. Tady byli, jak sami říkali, vykořenění. Začínali tu nové vztahy, ale vzhledem k tomu, jaká to byla doba, si lidé nemohli moc důvěřovat. Na děčínský okres byl zvlášť vyvíjen tlak, aby zde vzniklo vzorové komunistické prostředí. Také to mělo dopad. První generace ještě chodila do kostela, někteří se ale už nechali odradit a zastrašit. Děti těch věrných, kteří zůstali, byly dalšími nositeli víry. Další, už třetí generace tu žije teď, ta tady kořeny už svým způsobem má,“ dodává.

Byla období, kdy bylo ve farnosti víc dětí. Dnes nastala ta situace, kdy tu moc školních dětí není, ale je větší počet těch maličkých. „Nemůžu říct, teď je to špatné, ale je v tom zase naděje. Vidím v kostele mladé rodiny s dětmi, v tom je ta jistota,“ říká kněz. „Momentálně se tu schází jedna skupinka předškoláčků a pracujeme s jednotlivými dětmi a dospělými, má to také své výhody. Máme tu tři katechetky - moji sestru Marii Jiráskovou, Evu Kuncovou a Andreu Fibichovou. Každá se někomu zvlášť věnuje. Sám jsem také učil, potom jsem se zaměřil jen na Jílové. Tam teď momentálně vyučování nemám, děti odrostly a ostatní jsou opravdu maličké. Mám tam individuální práci, přípravu na křest dospělých,“ vysvětluje František Jirásek.

S mládeží je to trochu jinak, než bývalo, a rozpoznat, jak tomu pomoci, je podle jeho slov těžké. Dřív měla mládež snahu scházet se v různých skupinkách, teď jsou víc individualisté. V děčínské farnosti je skupina chlapců, která se věnuje fotbalu. Chodí si zakopat, vidí se i jindy, ale že by to bylo to takzvané spolčo, to není. Rýsuje se, že by mohlo být, a za to je rád. A děvčata? Nepozoruje, že by měla snahu dát se dohromady. Říká: „Impulzy někdy přijdou a něco, co je skryté připraveno, se tím nastartuje.“

Ministranti jsou již odrostlejší. R.D. Jirásek o nich hovoří s obdivem, že stále věrně chodí ministrovat, přitom by mohli říct, že z toho vyrostli. Také s nimi se občas setkává.

Z rodin, které se tu tajně scházely už

za totality, jsou dnes skoro senioři. Setkávají se jednou do měsíce na faře. Vždycky si připraví téma, sdělí si své zážitky, zkušenosti. Mladé rodiny o to teď usilují. Do jejich spolča místní administrátor někdy přijde, je to pro obě strany povzbuzení. Samozřejmě, když jsou malé děti, není jednoduché najít společný termín. „Jsem rád, že jsou samostatní. Právě tohle vidím jako důležité, podporovat rodiny.“

Maminky, které své setkávání zahájily, když měly malé děti, pokračují i nyní, když jim děti odrostly. Mají svůj vzdělávací formační program vedený schönstattským hnutím, který jim pomáhá v osobním životě.

Z farnosti je také zájem o setkávání **Chlapů ze severu**, inspirované františkánským knězem a kazatelem Richardem Rohrem.

Procesí od Thunovské kaple sv. Jana Nepomuckého

R.D. František Jirásek k těmto aktivitám svých farníků říká: „Co může posloužit k duchovnímu rozvoji, to rád podpořím.“

Nemocné a ty, kteří nemohou přijít do kostela, navštěvuje děčínský administrátor se svatým přijímáním každý pátek dopoledne. Usiluje o to, aby **seniory**, kteří do kostela přijít nemohou, navštěvoval i některý z farníků a svou návštěvou je potěšil. Zatím se to moc nedaří. V zimě probíhá v Bynově každou sobotu bohoslužba v Domě s pečovatelskou službou, v létě jednou za čtrnáct dní (střídavě s nedalekým kostelem Panny Marie). I s místními věřícími tam bývá patnáct lidí, je to pevné společenství.

Další život farnosti

V úterý po mši svaté se tu společně modlí večerní chvály. Ve středu večer bývá adorace. Ve čtvrtek po mši svaté naváže malá adorace, výstav Nejsvětější Svátosti, protože čtvrtek je dnem ustanovení eucharistie. Má to také posloužit k tomu, aby si lidé na úctu zvykli. Každý se

může setkat s Kristem a říci mu, co má na srdci. Pak jsou první pátky a první soboty, živý růženec. Křeslo pro hosta bývalo pravidelně. Besedovali jsme například s představiteli různých řádů, hostem byla i Eva Pilarová, nebo lidé, kteří byli v Indii, Africe. Někdy se sejde dvacet až třicet posluchačů, stalo se také, že si s hosty František Jirásek povídal sám, jen se svou sestrou.

Farní **knihovna** je k dispozici vždy v neděli před i po mši svaté, obsahuje přes 2 000 knih, ale zájemci by ji mohli využívat více. Obnovují se pravidelná promítání filmů, v současné nabídce je film Řeč krále. Vybírají se taková témata, která sama o sobě lidi obohatí, ti pak mohou o filmu podiskutovat. V první řadě jde o setkávání v přirozené rovině.

Farníci si mezi sebou předávají putovní svatýňky. Deset rodin vytvoří okruh, mezi sebou si svatýňku předávají. Panna Maria se tak prostřednictvím putovního obrazu Tříkrát podivuhodné Matky a Královny schönstattske vydává

na cestu k lidem, k rodinám. Putuje od rodiny k rodině, vždy na tři dny. Rodina přijímá Pannu Marii v putovní svatýňce do svého domova. „Povzbuzuje to zdravou zbožnost,“ myslí si František Jirásek. Také pravidelná obnova zasvěcení se Panně Marii o první sobotě a 18. dni v měsíci při večerní mši svaté má být projevem živého vztahu.

Čas od času si farníci se svým knězem vyjedou na pouť nebo výlet. Navštívili Klokoaty, Starou Boleslav, Doksan, Rokoli, Jablonné v Podještědí.

Poslední nápad děčínské administrátora, ke kterému své farníky pozval, je modlitba za lidi, kteří žijí v Děčíně. Plánek Děčína rozdělil do sektorů, lidé si mohou vylosovat některý z nich s tím, že se budou modlit za ty, kteří tam žijí. „Kdo se má za ně modlit, když ne my? Máme být pro ně nejen příkladem, ale také vyprositi milost víry.“

Co jinde nemají

Podle katolických kostelů můžeme určovat světové strany, všechny

směřují oltářem na východ, v kostele sv. Františka z Assisi v Podmoklech to tak není, je o devadesát stupňů otočen, tedy oltářem na jih. Přestože je to malý kostelík, měl čtyři vchody, z každé světové strany jeden. Teď jsou v provozu jen dva. Nejen místního duchovního správce by zajímalo, jaké byly původní záměry s touto sakrální stavbou, zda se už při její výstavbě počítalo s dostavbou a rozšířením, které se nikdy neuskutečnilo.

Odkdy stojí na Jalůvčí mariánský sloupek?

„To je zajímavá historie. Na začátku bych netušil, že něco začíná,“ říká děčínský administrátor R.D. František Jirásek. „Před pětácti lety jsem tu byl kaplanem. Po šesti letech jsem odcházel do Krásné Lípy. Ještě než jsem odešel, měl jsem problémy se zády, popotahoval jsem nějaké trámy a asi jsem si hnul páteří. Potřeboval jsem je rehabilitovat, proto jsem chodil na Jalůvčí běhat a chodit. Byly tam tři mladé borovice, které rostly z jednoho místa, do té prostřední jsem umístil obrázek Panny Marie. Než jsem odcházel do Krásné Lípy, dal jsem dětem na náboženství plánek a úkol, jestli obrázek najdou. Je zajímavé, že tam začaly rodiny s dětmi putovat, stalo se to místem, kam lidé rádi chodili a chodí, právě kvůli obrázku Panny Marie. Ten musel být postupně pro nepřízeň počasí obnovován. Při prořízce dřevin nechali strom s obrázkem stát, další dva odřízli. Je zajímavé, že obrázek respektovali,“ vzpomíná.

„V roce 2005 jsme se dohodli, že by bylo dobré udělat tam něco stabilnějšího. Nechali jsme vyrobit pískovcový sloupek i s reliéfem Panny Marie. Od té doby tam stojí. Tenkrát jsme připravili s paterem Martinem Davidkem pouť s posvěcením tohoto mariánského sloupku. Posvětit jej přijel biskup Pavel Posád. Je to místo, kam lidé rádi chodí,“ pokračuje.

„V kostele máme kopii, především pro starší lidi, kteří se do lesa nedostanou, ale v duchu tam putují a chtějí se na přimlůvu Panny Marie pomodlit za své potřeby nebo za farnost. Stojí u něj velký džbán, do kterého mohou vřazovat své prosby a prosit o přimlůvu Pannu Marii. Znázorňuje svatbu v Káně Galilejské. Jednou za měsíc se koná mše svatá, která je za tyto úmysly zvlášť obětována. Pravidelně se tam každý měsíc najde padesát šedesát proseb,“ dodává.

Připravila Marie Koscelníková

Zničené kostely

severních Čech 1945–1989

Sdružení pro obnovu památek Ústěčka ve spolupráci s filozofickými fakultami UK v Praze a UJEP v Ústí nad Labem, Národním památkovým ústavem, Národní knihovnou, litoměřickým biskupstvím a dalšími partnery připravilo výstavu **Zničené kostely severních Čech 1945–1989**. Výstava je prvním výstupem širšího projektu mapování a prezentace procesu chátrání a likvidace sakrálních památek severních Čech, a to jak kostelů, tak i kaplí a synagog.

Cílem výstavy je seznámit návštěvníky s pohnutými osudy sakrálních památek v severních Čechách, jejichž vymezení podle bývalého Severočeského kraje se téměř kryje s rozlohou litoměřické diecéze, v období mezi koncem 2. světové války a sametovou revolucí. Prezentovány zde jsou – jak napovídá název výstavy – dnes již neexistující kostely.

V kontextu celé České republiky se jedná o zcela výjimečné území, které zahrnuje celou polovinu zničených památek z celkového republikového počtu. Hovoříme přitom o více než pěti stech zmizelých památkách. Výstava zahrnuje několik tematických celků, v rámci kterých jsou ukázány konkrétní osudy zničených kostelů.

Témata jsou:

- 1) otázka hraničního pásma,
- 2) vojenský prostor Ralsko,
- 3) údolní nádrže Nechanice a Přisečnice,
- 4) Severočeská hnědouhelná pánev,
- 5) likvidace kostelů tzv. verneřické plošiny,
- 6) institucionální ničení před rokem 1989 a role církevních tajemníků.

S každým problémem (krom posledního) se pojí zároveň i zánik celých obcí a problematika je zasazena do širšího kontextu. Kurátor výstavy,

Michal Stehlík, upozornil na málo známou skutečnost: „Komunistický režim a jeho negativní dopady zjednodušíme často na hrůzy padesátých let, v případě ničení kostelů se však dostáváme do období sedmdesátých let, kdy mizí většina těchto památek. Je to historie, která je nám stále poměrně blízko.“

Iniciátorem výstavy bylo občanské sdružení Společnost pro obnovu památek Ústěčka, na realizaci se podílely filozofické fakulty Karlovy Univerzity v Praze a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Biskupství litoměřické, které rovněž pro účely této výstavy poskytlo své materiály, zde vystupuje jako spoluautor, podobně jako Národní památkový ústav, zastoupený jak svým centrálním pracovištěm, tak i odbornými územními pracovišti v Ústí nad Labem a Liberci. Na výstavě se dále podílela celá řada odborných institucí severních Čech, jakož i německých krajanských sdružení. Finančně vše podpořil Česko-

německý fond budoucnosti.

Výstava **vůbec poprvé** přináší řadu fotografií, archivních dokumentů a v rámci výstavy je připraven i sestřih dobových dokumentárních filmů, které ukazují proces ničení. Na třiceti panelech se odvíjejí osudy několika desítek vybraných kostelů, které ilustrují osudy více než pěti stovek zničených staveb. Celá expozice byla doplněna modely několika kostelů, dokumenty z tubusu z věže kostela v Jiřikově či zachráněným zvonem kostela v Přisečnici.

Velmi ojedinělý případ masové likvidace církevních objektů v jednom regionu se udál na Verneřicku (okres Děčín), kde bylo v 70. letech zlikvidováno šest kostelů pouze z důvodu jejich špatného stavu. O jednom z důvodů jejich odstřelů hovořil i bývalý verneřický duchovní P. Milan Frank SDB: „Takhle přišli z okresu a řekli, ty kostely se musí demolovat, protože Němci chodí a fotí to, a potom je to publikované v německých časopisech – takhle vypadají naše bývalé vesnice.“ (Z této oblasti byl například kostel ve Valkeřicích odstřelen dne 11. července 1975 v 9.45 hodin, přičemž bylo použito 192 kg trhavin a 351 kusů rozbušek.) Po-

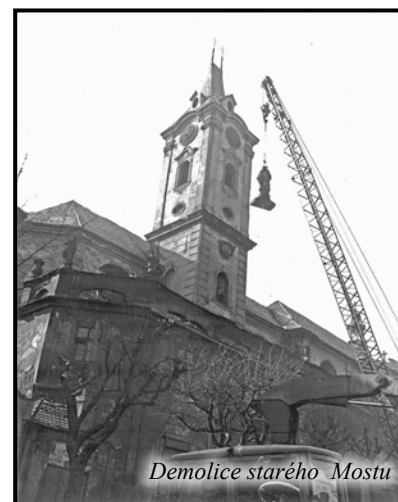

Valkeřice, kostel sv. Barbory

Demolice starého Mostu

slední výstavní panely jsou pak věnovány Lounsku, kde se na rok 1990 chystala likvidační akce podobná té verneřické, při níž mělo být zničeno devět kostelů, k čemuž však naštěstí nedošlo.

Demolice starého Mostu

Celá výstava je pouze **prvním výsledkem projektu Zničené sakrální památky severních Čech 1945–1989**, na němž spolupracují výše uvedené instituce, včetně litoměřického biskupství. Cílem projektu je zmapovat všechny sakrální stavby severních Čech zaniklé v uvedené době.

Předseda občanského sdružení Společnost pro obnovu památek Ústěčka Tomáš Hlaváček o celém projektu řekl: „Na počátku tohoto projektu stála snaha našeho sdružení o zmapování a obnovu drobných sakrálních památek v krajině. Při obnově božích muk v obcích, ve kterých v nedávné minulosti komunistický režim

nechal zbořit řadu kostelů, se ukázala nutnost zmapovat toto doposud bílé místo naší nedávné historie a výstavou připomenout zlovlí komunistického režimu. Zatímco boží muka dokážeme většinou vrátit do původní podoby, u kostelů, které byly cíleně komunisty zbořeny, nám nezbyvá než alespoň připomenout jejich osud a bývalou krásu.“

K výstavě, která je **plánovaná jako putovní**, má být vydán i doprovodný katalog. Dalšími výstu-

py projektu budou v blízké době spuštěny web www.znicenekostely.cz a snad již v příštím roce vydaná souhrnná publikace věnující se této problematice.

Vernisáž výstavy, nad níž mj. převzal záštitu pražský arcibiskup Dominik Duka OP, se uskutečnila 8. prosince 2011. Úvodní slovo pronesl rovněž litoměřický biskup Jan Baxant.

Kde:

Galerie Klementinum Praha (vstup z Mariánského náměstí)

Kdy:

od 9. 12. 2011 - 21. 1. 2012, úterý až neděle, 10.30 - 18.00 hod. (s výjimkou 24.–26. prosince a 1. ledna)

Martin Barus,
archivář Biskupství litoměřického,
a tisková zpráva pořadatele akce

Valkeřice, odstřel kostela sv. Barbory

Vzkříšená krajina v pohraničí

aneb obnova církevních památek v Lužických horách a jejich okolí

Vzkříšená krajina v pohraničí

Krajina jako tichá oběť a němý svědek vznáší žalobu a vypráví příběh svého života. Ač se nám to zdá jakkoliv nemožné, krajina má paměť. Oblast pohraničí předkládá mnohovrstevnaté vyprávění: příběh o temných lesích, které byly postupně osídleny německým obyvatelstvem, o tvrdé práci v hornatém terénu, v dolech a sklárnách. Zdejší krajina zažila různé krutosti, páchané oběma národy, které zde žily, stala se místem sváru a bujení nacionalismu, jako první část Československa patřila ke Třetí říši. Po válce ztratila vysídlením své obyvatele a hospodáře. V následujících čtyřiceti letech pak trpěla bezohledným využíváním přírodního bohatství a nezájmem. Na konci dvacátého století byly Sudety vyčerpané a opuštěné. Přesto tento kraj vždy oplýval specifickým charakterem, který se vyznačuje jedinečnou přírodou a architekturou.

Genia loci lze pocítit i v Lužických horách, nevelkém pohoří rozkládajícím se mezi Libercem a Děčínem. Kuželovité vrchy sice nedosahují závratné výšky, ale přesto působí majestátně a horsky. Dřevo místních lesů začal člověk využívat k výrobě skla ve 13. století. Městečka a osady zde však vznikaly již mnohem dříve, od konce 9. století. Spolu s nimi vyrůstaly i první kostely, většinou dřevěné, které byly později nahrazeny kamennými a zděnými. Zakladatelé a obyvatelé prvních sídel byli Lužičtí Srbové. Později přišli němečtí kolonizátoři, kteří vtiskli chalupám, měšťanským domům i chrámům nezaměnitelný ráz. Citlivě do krajiny zasadili drobné i větší sakrální stavby. Smutnou skutečností je, že

letech 20. století tři kostely v okolí Lužických hor – jednalo se o chrámy v Brtníkách u Rumburka, Huntířov a Nové Olešce. Stejně jako u řady dalších staveb se zde pomocí náloží skoncovalo s nechtěným dědic-tvím...

I ostatní kostely v oblasti byly po roce 1989 ve velmi žalostném stavu. V případě chrámů v Markvarticích, Mařenicích, Růžové a Kerharticích můžeme bez nadsázky hovořit o zříceninách, které komunistické úřady odsoudily k demolici. Mnoho dalších staveb se nacházelo ve špatném technickém stavu a vůbec nesloužilo svému účelu. V devadesátých letech (od roku 1989 do roku 2001) bylo opraveno osm kostelů – již zmíněné stavby v Mařenicích, Růžové a Kerharticích, dále chrám a poutní kaple v České Kamenici, kostely v Jetřichovicích, Rybníšti a Srbské Kamenici. Do roku 2010 následovaly rekonstrukce kostelů v Horních Habarticích, Chřibské, Jiřetíně a Malé Bukovině. V současné době probíhají práce v Heřmanicích v Podještědí, Horním Prysku, Markvarticích, Polevsku, Rumburku a Starých Křečanech. Památkou, která na záchranu a náš zájem stále čeká, je staticky narušený kostel svatě Kateřiny v Dolním Podluží.

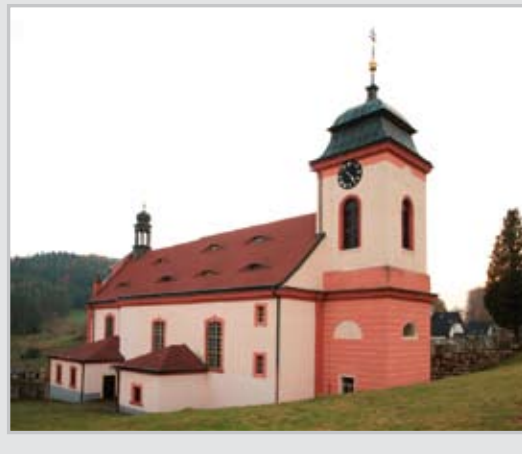
Pomocí státních dotací, příspěvků měst a obcí, církevních prostředků a darů českých, německých i mezinárodních organizací se podařilo kostely zachránit. Na opravách se podíleli a podílejí i němečtí rodáci či jejich potomci, a věřící z Moravy, Čech a Německa. Neméně důležitým předpokladem obnovy je však i odhodlání jednotlivců, farností a obcí

dovést tuto náročnou práci do konce. Osobní nasazení a živoucí nadšení se pak zrcadlí v dokončeném díle.

Díky obětavosti a snaze došlo na mnoha místech k obnově hodnotných staveb a také k navázání kontaktu s původními obyvateli. V některých obcích, jako jsou např. Jetřichovice,

Kostel sv. Jana Nepomuckého v Jetřichovicích před rekonstrukcí a po obnově v roce 2010.

se toto setkávání stalo tradicí a je příkladem porozumění mezi dvěma národy, které kdysi obývaly jedno území. V našich silách není vrátit čas ani smazat křivdy. Můžeme se ale pokusit vytvořit prostor pro dialog a smíření. Jako gesto tohoto rázu vnímám mimo jiné i společnou účast na opravách památek, jež vytvořili naši předkové. Zda se hlásili k té či oné národnosti, by dnes nemělo hrát roli. Dějiny nám i budoucím generacím přináší memento, které vyzývá především k lidskosti.

Helga Čížková

Zdroje: http://www.luzicke-hory.cz/mista/index.php?pg=kojetr/archiv_aurkory

S Radkem Rejškem

za zvony

kostelů litoměřické diecéze

Dokončení z minulého čísla

Minule jsem se snažil pojednat o problémech, které vyvstanou, když se ve věži kostela nerušeně usídlí a nekontrolovatelně přemnoží holubi. Věž je pro opeřené obyvatelstvo přímo pozhánáním a domovem zcela ideálním, vždyť její vnitřní prostory mají v podstatě vlastnosti, jaké má mít naprosto luxusní holubník, podle holubích měřítek přímo pětihvězdičkový! Pravda, občas se o drobný rozruch postará ta příšerná veliká věc,

Kde je dům holubí...?

kteřá létá sem a tam, jako to žádný normální pták nedokáže, přičemž dělá nepředstavitelný kravál (někde jsou ty věci dokonce dvě nebo i tři či čtyři...), ale není to zas natolik často, aby se to nedalo vydržet a aby to bylo důvodem k opuštění v přírodě jinak nevidaného a nedosažitelného komfortu (čtenář jistě pochopil, že tou „příšernou velikou věcí“ je míněn zvon).

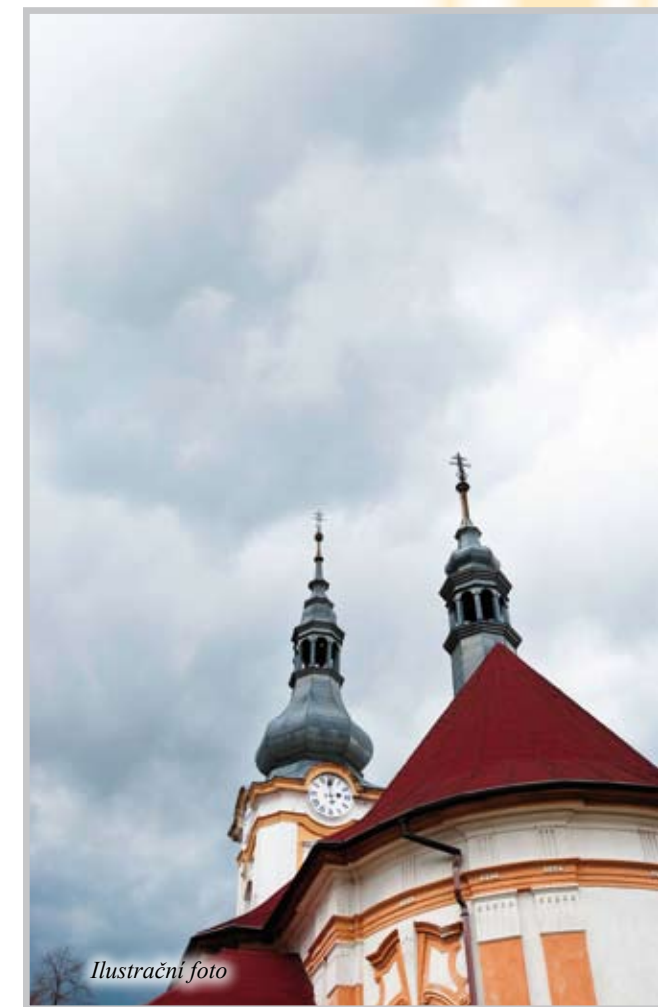
Jak se nevídaného obyvatelstva věže zbavit, bylo naznačeno již minule. Některé věže jsou holuby doslova zamořené a již pouhý vstup do těchto prostor může být označen jako zahrávání si se zdravím. Doporučit lze jediné – obrátit se na odbornou firmu a po vyčištění vnitřních prostor věže okamžitě znemožnit vlet ptáků natažením dostatečně silného pletiva přes všechna okna a otvory, kudy se holub může protáhnout. Pokud holubi někde hnízdí po více generací, mají tendenci se vracet a jen tak se vystrnadit nenechají. Dokonce jsou známé případy, kdy si jejich zobáky poradily i s pletivem, proto by pletivo mělo být dostatečně pevné (pletivo na králikárny nemusí stačit). S menším počtem holubů si můžeme poradit sami, ale chtěl bych tímto poněkud varovat před nehumánními způsoby jejich vybíjení (střílení, utlučení apod.). Nejlépe je otevřít vše, co se otevřít dá, a vyhnat je ven (osvědčilo se několik igelitových tašek připevněných na násady smetáků, dýmovnice, ruční stříkač-

ka apod.) a po výletu posledního holuba se snažit všechno co nejdříve „hermeticky“ uzavřít (znamená to mít již předem připravené pletivo a okamžitě jej natáhnout, mít předem připravené prostředky k zajištění okenic, žaluzií atd.). Znáám případ, kdy kostelník, který byl povoláním lesníkem, odlovil kunu a vypustil ji do půdních prostor kostela. Kuna nejen věž, ale celou půdu dokonale „odholubila“. Jediné, co bylo nepřijemné, byla nutnost uklízet zbytky a pozůstatky jejích hodů. Předpokladem pro úspěšnost tohoto řešení však je, že kostel není na půdách zajištěn poplašným systémem, který pocho-pitelně na přítomnost kuny reaguje planými poplachy.

Dalším tvorem, který často obývá věže našich kostelů, je netopýr. Netopýrů je mnoho druhů a vesměs jde o živočichy podstatně užitečnější, než jsou holubi, leč kampanologové je nad zvony také nevidí příliš rádi. Jejich exkrementy povrchu zvonů neprospívají o nic lépe než exkrementy holubí. Trus je agresivní a narušuje povrch zvonoviny tak, že pro dostatečné vyčištění je většinou nutné zasáhnout i do povrchové vrstvy, což samozřejmě není, zvláště u památných zvonů, zrovna žádoucí (ale není vyhnutí). Zvon obalený trusem navíc ztrácí i zvukové kvality – výrazně se zkracuje délka dozívání, což ve složitém spektru harmonických tónů i laik může vnímat jako „ztrátu barvy zvuku“, pokud má srovnání se zvonem jiným (čistým).

Co s netopýry? Samozřejmě, že je nejlepší prevence – nedat živým tvorům žádnou příležitost k tomu, aby se ve zvonovém patře věže mohli zabydlet. Když už se to stane, je třeba volit řešení velmi uvážlivě. Netopýr je tvor nejen velmi užitečný, ale mnohé druhy jsou dokonce zákonem chráněné a jejich hubení je nejen nehumánní, ale přímo trestné. A tak tady nastává někdy dost obtížně řešitelný střet zájmů – oprávněná ochrana vzácných a užitečných tvorů na straně jedné a ochrana památných zvonů na straně druhé. Zásadně by

bylo nejvýše žádoucí, aby se u každého konkrétního takového případu sešli současně kampanolog s ochráncem přírody (znalcem netopýrů) a navzájem si předložili všechny argumenty pro a proti, prodiskutovali všechny možnosti a pokusili se najít kompromis, který by byl přijatelný jak pro život netopýrů, tak pro ochranu památných zvonů. Někdy se řešení najde snadno, jindy může být velmi složité a obtížné a někdy může být

Ilustrační foto

třeba i nemožné. Pak by asi užiteční živí tvorové (netopýři) měli dostat před zvony přednost (samozřejmě na rozdíl od nepřilíš užitečných holubů). V takovýchto krajních případech by pak stálo za to uvažovat o přemístění vzácných zvonů, pokud nejsou používány apod. Ale to už je věcí dalších úvah...

Radek Rejšek, diecézní kampanolog

Tento článek je shrnutím bakalářské práce Helgy Čížkové na téma „Obnova církevních památek v Sudetech po roce 1989. Příklad Lužických hor“, která byla napsána německy pod názvem „Kirchendenkmalpflege in den Sudeten nach 1989. Das Beispiel des Lausitzer Gebirges.“ a obhájena v červnu 2011 na katedře germanistiky FF UK v Praze.

mnohé z nich budou o pár století později spolu s farami a jinými budovami srovnány se zemí. Tento osud potkal v šedesátých a sedmdesátých

Krátké zprávy z diecéze

Rumburský klášterní betlém oslaví devadesátku

Devadesát let starý rumburský klášterní betlém si mohou v těchto dnech zájemci prohlédnout v kostele sv. Vavřince v Rumburku. Výstaven bude až do 2. února 2012. Přístupný je během otevírací doby zdejší Lorety od úterý do soboty mezi 9. až 16. hodinou. Vstupné je 30 a 15 korun. Prohlídky pořádá Římskokatolická farnost – děkanství Rumburk.

Betlém, který byl pořízen před devadesáti lety, jak si příští rok připomeneme, instalovali do kostela v průběhu listopadu betlémář Jaroslav Pšenička a řezbář Jaroslav Blažek z Rumburku. Návštěvníci se mohou těšit na opravené betlémové figurky. Ty letos zdarma opravil Jiří Votruba z Roztok u Prahy. Známý český betlémář, který každoročně pořádá výstavu betlémů v kostele Panny Marie Sněžné v Praze, strávil během letošního roku desítky hodin vyřezáváním a doplňováním chybějících částí figurek.

Foto Jiří Stejskal

„Klášterní betlém se staví v kapli sv. Antonína Paduánského v kostele sv. Vavřince v Rumburku. Je to již třetí klášterní betlém v pořadí.

Pořízen byl roku 1922, poprvé byl slavnostně postaven o rok později. Obsahuje na sto figurek, najdeme mezi nimi například Svatou rodinu, římské vojáky, pastýře, ovce či palmy. Zabírá plochu dvacet metrů čtverečných. Náklady na vyřezání betléma ve výši 8 578 korun byly uhrazeny ze sbírky mezi věřícími,“ vysvětlil pater Jozef Kujan SDB, ředitel salesiánské komunity, jež spravuje farnosti v Rumburku, Jiříkově a okolí.

Na výrobě figurek se podílela řada místních řezbářů - Anton Müller z Rumburku, Josef Thiele ze Studánky a Rudolf Weber ze Zátíší, zdobil je Anton Diessner z Jiřikova. Eduard Kindermann z Jiřikova vyřezával město, stáj a zříceniny. Malované pozadí betléma je starší než betlémové figurky. Roku 1897 ho po svém návratu z Palestiny namaloval Josef Neumann st. z Horního Jindřichova. Zajímavostí betléma je i stáří a původ dřeva, které představuje skály v betlémské krajině. Pochází z pařezů někdejší klášterní zahrady založené v 17. století (nyní

Park Rumburské vzpoury), aby byla zdůrazněna sounáležitost betléma s klášterem. Dřevěné skály přežily i násilné zrušení kapucínského

kláštera v roce 1950.

Klášterní betlém se v Rumburku staví vždy jednou za dva roky, a to v roce s lichým letopočtem.

Klára Mágrová, RKF Rumburk

Tereziánské varhany a jejich záchrana

V sobotu 5. listopadu 2011 se konal v tereziánském kostele Vzkříšení Páně benefiční koncert na podporu záchrany a renovace tamních varhan. Varhanář Peter Nožina v úvodu seznámil přítomné posluchače s posudkem o stavu nástroje, pocházejícího z konce 19. století. Tereziánské varhany jsou výbornou ukázkou romantického nástroje, jsou velmi zajímavé a mají velkou hodnotu. Jejich stavitelem byla varhanářská firma Rieger, jeden z největších varhanářských závodů v Evropě, který dosáhl největšího rozmachu právě v době romantismu. Z dílny bratří Riegrů pocházejí v našem regionu např. varhany v Děčíně či v Budyni nad Ohří.

Více než padesát let nebyly tereziánské varhany opravovány, třetina pišťal nehraje, při opravě kostela varhany utrpěly nánosem prachu a také vzduchotechnika a měchy jsou již zastaralé a nefunkční. Je žádoucí tento vzácný nástroj obnovit a opravit. Celková částka na záchranu a renovaci byla vyčíslena na 1 143 000 Kč. Město Terežín zažádalo o část této sumy z dotačního programu Česko-německého fondu budoucnosti a bude usilovat o čerpání peněz z Norských fondů. Zbytek je nutné získat od sponzorů a drobných dárců, proto byl z podnětu varhaníka Martina M. Kaisera uspořádán benefiční koncert v Terežíně a další podobný proběhne na jaře v Berlíně. Dárci přispěli po vyslechnutí koncertu částkou více než 6000 Kč. Pokud se seženou finanční prostředky, bude oprava tereziánských varhan trvat přibližně čtrnáct měsíců. Za dva roky by tedy mohl být opravený nástroj představený v plné kráse a opět sloužit svému účelu.

Marie Horníčková, Terežín

Setkání generálních vikářů

V pátek 25. listopadu 2011 se v Litoměřicích konalo neformální

setkání generálních vikářů české a moravské církevní provincie. Dopolodní program probíhal v prostorách biskupské kurie, v poledne se kněží setkali s litoměřickým biskupem Janem Baxantem a odpoledne je na radnici přijal starosta města Ladislav Chlupáč.

V úvodu přátelského setkání generální vikáři zavzpomínali na Mons. Roberta Falkenauera, katolického kněze, který od roku 2006 až do své smrti (letos v září) působil jako generální vikář plzeňské diecéze. Poté si vyslechli zamyšlení salesiána Benno Beneše, kněze teplické farnosti, nad „duší litoměřické diecéze“.

Generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR je následně provedl po jednotlivých pracovištích úřadu biskupství a představil jim zaměstnance. Navštívili ekonomický, právní a stavební odbor, pohovořili s archivářem biskupství a restaurátorkou. Administrátor IT ukázal práci s velkoformátovým skenerem a plotrem, zařízeními, která slouží především pracovníkům stavebního odboru k tvorbě nové a digitalizaci stávající technické dokumentace.

V biskupské rezidenci se generální vikáři setkali s Mons. Janem Baxantem, po obědě je na radnici přijal starosta města. Z vyhlídkové věže Kalich, která je součástí budovy radnice si prohlédli město a jeho okolí. Nakonec navštívili děkanský kostel Všechny svatých, který byl po celkové rekonstrukci trvající několik let otevřen pro veřejnost loni v létě.

Jana Michálková

Maturanti bohosudovského gymnázia diskutovali s biskupem

Ve čtvrtek 24. listopadu 2011 se uskutečnila na Biskupském gymnáziu a Základní škole Bohosudov beseda v rámci projektu České televize Příběhy bezpráví.

Žáci maturitních ročníků zhlédli nejprve film o významném před-

staviteli disentu Pavlu Tigridovi. Ve dvouhodinové besedě a diskusi promluvil o roce 1968 a normalizaci Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický. V živé diskusi potom žáci reagovali na jeho slova o minulosti a hovořili s ním také na aktuální společenská témata dnešní doby, jako je spolužití občanů, vývoj dnešního světa a nová evangelizace.

Jiří Breu, zástupce ředitelky školy

Společná modlitba za naše farnosti

Již mnohá léta na mnoha místech existuje praxe modliteb farníků za své farnosti a své farní společenství. Bude jistě dobré, abychom se k této praxi připojili i my všichni.

Ať se člověk v 21 hodin nachází kdekoli, je možné na krátkou chvíli ustat od práce či zábavy a modlitbou vzpomenout na celé farní společenství, abychom se společně více poznávali a více na sebe mysleli. Je to forma vzájemné podpory a pomoci jednoho druhému, čímž všichni společně jdeme vstříc dobrotivosti našeho Pána, proto bych vás všechny chtěl o tuto modlitbu požádat.

R.D. Radek Jurnečka, liberecký arciděkan

Mikulášská nadílka v Kadani

V kadaňském kostele Povýšení svatého Kříže naděloval v neděli 4. prosince Mikuláš. Doprovázen anděly vyžadoval od mnoha přítomných dětí, aby jednotlivě zazpívaly. Za každou snahu pak

obdržely nadílku. Kadaňský děkan Josef Čermák doprovodil zpěv kolled dětí hrou na kytaru. Na každoroční nadílku finančně přispívají místní věřící. Je určena především dětem z ústavu sociální péče. Také letos byly děti přítomny ve velkém počtu.

Pavel Wolf, Kadaň

Svatomartinská zastavení

V pátek 11. listopadu jsme oslavili svátek svatého Martina. V Lito-

měřicích si jej děti připomněly programem v městské knihovně a průvodem městem ke katedrále sv. Štěpána. Sem za nimi přijel

Foto Karel Pech

svatý Martin na bílém koni, aby se rozdělil s žebřákem o svůj plášť. Svatomartinské oslavy byly zakončeny duchovním slovem probošta Svatoštěpánské kapituly Jiřího Hladíka v katedrále, kde také zazpívaly děti litoměřických farností.

Jana Michálková

Pečení perníků pro Papežské misijní dílo

Děti z farnosti Mnichovo Hradiště a Turnov se sešly druhý listopadový víkend na faře v Mnichově Hradišti, aby společně pekly a zdobily perníčky. Ty pak balily po několika kusech do sáčků a po nedělních bohoslužbách prodávaly v těchto farnostech. Celkem se podařilo vybrat zhruba dva tisíce korun. Tento výtěžek je určen stejně jako v loňském roce na podporu bohoslovců v misijních oblastech.

Václav Novák, Mnichovo Hradiště

Pouť do Prahy za českými patrony

Jablonecká farnost uspořádala v sobotu 29. října pouť do Prahy za českými patrony. Úmyslem této pouti byla prosba za farnost, za národ a za všechny naše osobní úmysly.

Pouť jsme zahájili u hrobu sv. Ludmily v bazilice sv. Jiří. Opravdu řízením Božím jsme mohli vstoupit do tohoto chrámu zdarma (což se běžně nepovoluje) a byli jsme v něm sami. Po zahájení jsme četli text z Písma svatého, připomněli jsme si životopisná data naší patronky a jako námět k rozjímání jsme vyslechli část z promluvy Svatého otce Benedikta XVI., kterou měl při své apoštolské cestě do naší vlasti před dvěma lety. Chtěli jsme si tak připomenout slova Kristova zástupce, která byla adresována právě nám a na která jsme za ta léta pozapomněli. Nakonec jsme si zazpívali duchovní píseň a zakončili jsme modlitbou.

Poté jsme se přesunuli do katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, kde nás již očekávali kustodi. Před stříbrným náhrobkem sv. Jana Nepomuckého jsme podobně jako v bazilice sv. Jiří uvažovali nad texty Písma svatého a promluvami papeže Benedikta XVI. - o sv. Václavu, sv. Vojtěchu, sv. Prokopu, sv. Janu Nepomuckém, sv. Vítu a sv. Zikmundu, zároveň jsme si připomněli i sv. Josefa, od roku 1645 českého patrona. I přes hluk turistů jsme zde prožili nádherné chvíle v blízkosti našich přátel v nebi. Na závěr jsme pak individuálně navštívili jednotlivá posvátná místa.

V klášterním kostele sv. Benedikta na Hradčanech jsme si připomněli jednu z kandidátek na svatořečení – ct. Marii Elektu, jejíž neporušené ostatky jsou dodnes k vidění v tomto kostele. Zároveň jsme se společně, nyní již v tichu, pomodlili svatý růžencem.

V pravé poledne jsme pak s našim panem farářem Oldřichem Kolářem slavili Eucharistii v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Strahově v kapli, kde jsou uchovávány ostatky dalšího českého patrona – sv. Norberta. Po mši svaté nás pak se životem sv. Norberta a současným životem v kanonii premonstrátů na Strahově seznámil fra Gilbert O.Praem.

Poobědvali jsme v klášteře sester boromejek pod Petřínem, kde nás očekávaly sestry Dolorosa a Richardis. Sestra Richardis nás seznámila s historií kongregace a s životem další kandidátky na svatořečení, matky Vojtěchy Hasmandové. Na závěr jsme se v klášterní kapli pomodlili za kongregaci Milosrdných sester

Napsali jste...

sv. Karla Boromejského a za nová řeholní povolání.

Naše putování jsme zakončili tam, kde svoji pouť Svatý otec zahajoval – u Pražského Jezulátka, abychom si tak připomněli, že cílem našeho životního putování je Ježíš Kristus. Navečer jsme pak unavení, ale duchovně občerstvení dorazili zpět do Jablonce.

Celý den byl pro nás všechny opravdu velmi povzbuzující, neboť jsme si připomněli skutečnost, že nejsme sami, že máme přátele a mocné přímluvce. Jim jsme svědili nás samotné, naše farnosti a celou vlast. Nezapomněli jsme ani na našeho Svatého otce a našeho milého otce biskupa Jana. Věříme, že toto naše modlitební putování přinese hojné duchovní ovoce nejen pro nás. Velké poděkování patří Správě Pražského hradu, sestrám karmelitkám, bratřím premonstrátům a sestrám boromejkám za přijetí.

Radúz Drozen, Jablonec nad Nisou

Svatohavelské posvícení v Chocnějovicích

Milí příznivci kostela sv. Havla v Chocnějovicích,

letošní slavnost nebyla tak navštívená jako loni. Snad tedy příští posvícení bude opět lámat rekordy. Kostelní sbírka však činila 1050 Kč, což je jen o 200 Kč méně než loni.

Rád bych nyní prostřednictvím diecézního časopisu Zdislava poděkoval jednotlivým osobám, které se na přípravě a krásném prožití slavnosti podíleli: paní Klímové děkuji za koláče a linecké, za pomoc při úklidu kostela a také za velkorysý dar stolečku na obětní dary, paní starostce Miluši Bergmanové děkuji za koláče a za velkorysý příslib posvícenské

husy na pohoštění v příštím roce, obecnímu úřadu děkuji za vytyštění a základní vylepení plakátů, Martinu Mecerozdovi děkuji za svědomitost, se kterou se ujal veškerých mešních náležitostí, a Martinu Šístkovi děkuji za jeho varhanní doprovod.

Bohužel pan farář František Schnitter neobsluhuje mašinku zvanou počítač, tedy mu své poděkování za srdečnost, se kterou se ujal své první mše svaté v Chocnějovicích, budu muset vyřídít osobně. Děkuji též mnichovohradištským farníkům, kteří si udělali čas a navštívili naše posvícení, a v neposlední řadě děkuji i své rodině.

Váš Lukáš Nozar

Farníci si prohlédli papežský vlak

Do Staré Boleslavi, nejstaršího poutního místa v Čechách, se na tradiční pouť, která se konala o svátku sv. Václava, vydalo několik desítek farníků z Mladé Boleslavi. Hlavní mše svatá byla slavena na náměstí za pěkného počasí. Přišlo mnoho a mnoho poutníků z Čech, Moravy i Slezska, přijela většina českých a moravských biskupů, biskupů - hostů ze zahraničí, hosté z řad představitelů státu v čele s prezidentem Václavem Klausem a další.

Po poutní mši svaté byl prostor pro občerstvení, zhlédnutí hudebního programu, navštívení baziliky, setkání s přáteli z jiných farností nebo prohlídka dalších kostelů. Odpoledne jsme se s mnoha dalšími modlili v kostele Nanebevzetí Panny Marie modlitbu za národ před Palladiem země české. Po vystání dlouhé fronty jsme je mohli osobně uvidět a uctít.

Na závěr se poutníci přemístili na vlakové nádraží, kde byl přistaven polský vlak, pojmenovaný podle pastýřského motta papeže Jana Pavla II. „Totus tuus“ (lat. „celý Tvůj“). Měli jsme možnost seznámit se s historií působení Karola Wojtyły jako papeže Jana Pavla II.; vlak byl vyzdoben momentkami z jeho četných cest po celém světě.

Pouť do Staré Boleslavi byla skvělým duchovním osvěžením.

R.D. Kamil Škoda, Mladá Boleslav

Důkaz spolupráce, lásky a víry v Polabí

V jihovýchodním cípu litoměřické diecéze, na jejím samotném okraji v okrese Nymburk naleznete městyň Křinec, v němž žije něco málo přes tisíc obyvatel. Tato nejvzdálenější farnost je vklíněna do krásné přírody a sousedí s pražskou arcidiecézí a královéhradeckou diecézí. Z biskupského města Litoměřice je to sem 112 km.

U zámeckého parku svítí novotou opravený farní kostel sv. Jiljí (původně sv. Jiří), který byl třináct let uzavřen z důvodu havarijního stavu. Jedná se o raně barokní stavbu, která byla dokončena koncem 17. století, dále upravovaná v 18. století a posléze v polovině 19. století v duchu klasicismu. Interiér je plochostropý, v presbytáři jsou lunety s českými patrony, zařízení je pozdně barokní. Na hlavním oltáři spatříme obraz se sv. Jiljí, boční znázorňují Josefa a sv. Annu.

Ani našemu kostelu se nevyhnuli zloději, kteří ho navštívili celkem třikrát a napáchali zde značné škody. Odcizili například sochy andělů a barokní křtitelnici, která vážila přibližně jeden a půl metrického centu. Kostel v druhé polovině 20. století v důsledku zchátral a také věřících ubylo. Před třinácti lety byl z důvodu havarijního stavu uzavřen.

Biskupstvím jsem byl několik let po svém vysvěcení na trvalého jáhna pověřen správou tohoto chrámu in materialibus. Začali jsme shánět finanční prostředky a s P. Františkem Segetou jsme postupně zajistili opravu střechy, věže a fasády. Tyto práce byly dokončeny v roce 2006 a o rok později byly v interiéru provedeny zednické úpravy, zavedena nová elektroinstalace i do věže a půdního prostoru. Náklady činily 3 700 000 Kč. Finanční prostředky byly získány z dotačních titulů ministerstva kultury a Středočeského kraje, a dále od Biskupství litoměřického, obce a také od věřících.

Sháněli jsme další finance a také firmu, která má zkušenosti s výmalbou interiérů kostelů. Obojí se podařilo v letošním roce.

Výmalba prostor probíhala s malými přestávkami v letních měsících.

Pište nám na adresu zdislava@dlm.cz

Práce provedla firma pana Strnky z moravského Brumova-Bylnice, kterou mi doporučil ThDr. Miloslav Kněz, správce farnosti z Divišova v pražské arcidiecézi a kterému tímto děkuji.

Chtěl bych poděkovat také obci Křinec, P. Mariánu Benkovi z farního úřadu Nechanice u Nového Bydžova za bezúplatné zapůjčení lešení a stavební firmě Stados Vestec u Křince za jeho odbornou instalaci a potom rozebrání, firmě pana Jiřího Havelky z Křince za bezúplatnou přepravu lešení a poskytnutí úložného prostoru pro kostelní mobiliář.

Děkuji rovněž odboru školství, kultury a památkové péče Městského úřadu v Nymburce a památkovému úřadu pro Středočeský kraj v Praze za vynikající spolupráci. Velký dík patří též vstřední pomoci ze strany litoměřického biskupství.

V ý m a l b a kostela a doprovodných prací nás stála přibližně 500 000 Kč. Její kolaudace a závěrečné úpravy se uskutečnily v září. Nastal čas velkého úklidu a nakonec osazení obrazů, soch a dalších architektonických prvků. Někonečné hodiny těchto prací bych nedokázal koordinovat bez spolupráce našeho kostelníka, pana Pažouta, rodiny Reissigových, pana Josefa Rykla a také P. Milana Matfiaka, duchovního správce našeho farního obvodu. Je třeba poděkovat mnoha dalším lidem z obce, kteří bez ohledu na své náboženské přesvědčení odevzdali velký kus práce a na podlaze a schodištích či při čištění lavic, soch a rámu obrazů, nechali, jak se říká, ruce.

Slavnostní otevření kostela za účasti našeho biskupa Jana Baxanta probíhalo v sobotu 5. listopadu 2011 od 14 hodin. Když k nám

přijel a vstoupil do kostela, kde ho očekávalo na 250 lidí, byl obnovenou výmalbou a úpravou chrámových prostor skutečně nadšen. Mně se ani nepodařilo zjistit, kdy naposledy do této farnosti zavítal diecézní biskup, až v minulých dnech jsem objevil záznam, podle kterého to bylo v roce 1949.

Otec biskup nejprve požehnal obnovenou svatyní a pak předsedal nádherné bohoslužbě za doprovodu Malého chrámového sboru z Opočnice (královéhradecká diecéze). Měl krásné kázání o tajemství víry a získal si sympatie všech přítomných. Redaktorovi Nymburského deníku řekl, že má velkou radost z takovéto události, protože znovuotevření kostela, jako tohoto v Křinci, není příliš častým jevem. Jeho účast na této slavnosti vyzněla jako velká duchovní podpora pro život z víry v naději a lásce v našem kraji, kde o běžných nedělích je nás

Foto Pavel Sieber

na bohoslužbách hrstka. Při odchodu z kostela dostali účastníci i nějakou sladkost a na památku si odnesli upomínkový obrázek.

Velké Pán Bůh zaplať za zdařilé dílo! Věříme, že na přímluvu Panny Marie budeme moci v našem farním obvodu opravit i další kostely, které to také velice potřebují. Ovšem nejen ty architektonické stavby, ale i stavby našeho těla, vždyť jsou chrámem Ducha svatého. Zveme naše čtenáře na návštěvu. Pravidelné bohoslužby se konají vždy v neděli od 10 hodin.

Jaroslav Pekárek, jáhen

Tříkrálová sbírka 2012

V lednu příštího roku vyjdou již podvanácté do ulic litoměřické diecéze tříkráloví koledníci, které můžete potkat v průběhu prvních čtrnácti dnů v lednu. Tříkrálovým koledníkům požeňná Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický, v kostele Všechny svatých v Litoměřicích v pondělí 2. ledna 2012.

„Posláním Tříkrálové sbírky je především nesení radostné zvěsti o narození Pána Ježíše. Naši koledníci navštěvují domácnosti, aby světlo Boží lásky šířili do rodin, vztahů i duší všech lidí. Tříkrálovou sbírkou Charita vyzývá všechny lidi dobré vůle, aby se zapojili nejen do pomoci potřebným prostřednictvím finančního daru. Chceme oslovit širokou veřejnost a tím šířit sociální citění a pochopení pro všechny sociálně znevýhodněné lidi u nás doma i v zahraničí,“ říká Oldřich Haičman, ředitel Charity Česká republika.

Mělník, Kadaň, Železný Brod, Louny či děkanství Mnichovo Hradiště. Diecézní charita Litoměřice zajišťuje koledování v obcích blízko Litoměřic.

Celé území litoměřické diecéze však stále není pokryto, proto je pomoc na přípravách či organizaci Tříkrálové sbírky vždy vítána.

Jak se můžete zapojit?

Staňte se tříkrálovým koledníkem, vedoucím koledující skupinky nebo pomozte jakkoliv jinak při přípravách a organizaci Tříkrálové sbírky v místě, kde se již koná. Stejně tak se můžete stát organizátorem Tříkrálové sbírky v místě vaší farnosti či obce, kde zatím tato sbírka neprobíhá a získat tak finanční prostředky na pomoc potřebným přímo v místě Vašeho působení.

Chcete-li se zapojit do Tříkrálové sbírky a tím pomoci lidem, kteří naši pomoc skutečně potřebují, můžete nás kontaktovat na e-mailu: administrativa@dcltm.cz

Kde Tříkrálová sbírka pomáhá

Výtěžek Tříkrálové sbírky putuje např. na pomoc dětem ze sociálně znevýhodněných rodin, seniorům, zdravotně postiženým spoluobčanům apod., a to jak u nás, tak v zahraničí.

V minulých letech se do Tříkrálové sbírky například aktivně zapojili sami žáci a pedagogové Základní školy J. E. Purkyně v Libochovicích. Ať už v přestrojení za Tři krále, nebo jako

vedoucí skupinek obětavě procházeli ulicemi města a koledovali do pečlivě zapečetěných pokladniček. Pomohli tím k zakoupení speciálního kola svému invalidnímu spolužákov, který si tak díky svým kamarádům může užívat stejných radovánek jako jeho vrstevníci. Výtěžek Tříkrálové sbírky určený právě na tento záměr činil 16 000 korun a převzala si ho maminka zmiňovaného žáka od zástupců Diecézní charity Litoměřice.

Tříkrálová soutěž

Již třetím rokem vyhlašuje Diecézní charita Litoměřice soutěž nazva-

nou *Nejhezčí tříkrálová koruna*. Zapojit se do ní mohou děti z celé litoměřické diecéze, stačí jen vyrobit korunu pro jednoho ze Tří králů a doručit ji na adresu Diecézní charity Lito-

měřice (Dómské náměstí 10, 412 01 Litoměřice). „Tříkrálová komise vybere tři nejhezčí koruny, jejichž autoři budou náležitě odměněni. Ale ani ostatní zúčastnění nepřijdou zkrátka.

I pro ně budeme mít nachystáno pár drobností,“ dodala koordinátorka Tříkrálové sbírky Diecézní charity Litoměřice, paní Veronika Vedejová.

Připravila Edith Kroupová,
Diecézní charita Litoměřice

Foto Karel Pech

Žehnaní koledníků

Kdy: 2. 1. 2012 od 10.00 hodin

Kde: kostel Všechny svatých, Litoměřice

Tříkrálová sbírka v datech (litoměřická diecéze):

Rok	Počet pokladniček	Vykoledovaná částka
2009	331	1 008 701 Kč
2010	300	1 082 256 Kč
2011	450	1 230 336 Kč

Žatec, 16. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 18.00 hodin. Adventní koncert, účinkují dětské sbory ZUS Žatec Chmeláček, Klíčanka, Klíček, Camerata a Žatecký příležitostný sbor.

Boseň, 16. 12. 2011

Kostel sv. Václava, 18.00 hodin. Koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby, účinkuje pěvecký sbor Dvořák z Turnova.

Krásná Lípa, 16. 12. 2011

Kostel sv. Maří Magdalské, 18.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje Folklorní soubor Lužičan.

Česká Lípa, 16. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 18.30 hodin. Adventní koncert, účinkuje pěvecký sbor Českolipský Evergreen.

Arnultovice, 17. 12. 2011

Kostel Všechny svatých, 14.00 hodin. Adventní koncert, adventní a vánoční zpěvy.

Lobeč, 17. 12. 2011

Kostel Povýšení sv. Kříže, 14.30 hodin. Adventní koncert, účinkuje smíšený sbor Intermezzo.

Most, 17. 12. 2011

Kostel sv. Václava, 15.30 hodin. Česká mše vánoční od J. J. Ryby, účinkují pěvecké sbory Carmina Přestice a Vox Melodica II.

Růžová, 17. 12. 2011

Kostel sv. Petra a Pavla, 16.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje Martin Strejč - varhany, Petr Strejč - housle, Ema Hubáčková - zpěv.

Loukovec, 17. 12. 2011

Kostel Povýšení sv. Kříže, 17.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje pěvecký sbor Canzonetta Osečná.

Jenišovice, 17. 12. 2011

Kostel sv. Jiří, 17.00 hodin. Adventní koncert.

Litoměřice, 17. 12. 2011

Katedrála sv. Štěpána, 18.00 hodin. Koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby, účinkuje Pěvecké sdružení litoměřických učitelů.

Česká Lípa, 17. 12. 2011

Kostel Navštívení Panny Marie, 18.30 hodin. Adventní koncert, F. X. Brix: Missa et honorae Sanctae Barbarae, účinkuje Severočeský filharmonický sbor.

Jablonně v Podještědí, 18. 12. 2011

Bazilika sv. Zdislavy a sv. Vavřince, 7.00 hodin. Slavnostní rorátní mše svatá.

Turnov – hrad Valdštejn, 18. 12. 2011

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Koncert, Vánoční zpívání dívčího sborečku turnovského skautského střediska Štika.

Turnov, 18. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 15.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje Jakub Pustina - baryton, hudební doprovod Jiří Hrubý.

Mimoň, 18. 12. 2011

Kostel sv. Petra a Pavla, 16.00 hodin. Koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby v podání žáků ZUS Mimoň, sólistů divadla F. X. Saldy v Liberci a za doprovodu Turnovského orchestrálního sdružení.

Litvínov, 18. 12. 2011

Kostel sv. Michaela archanděla, 16.30 hodin. Adventní koncert, přijďte si zazpívat s učiteli a žáky ZUS Litvínov.

Místo, 18. 12. 2011

Kostel Nejsvětější Trojice, 17.00 hodin. Adventní koncert s duchovním slovem.

Třebenice, 18. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 17.00 hodin. Koncert, Jakub Jan Ryba: Česká mše vánoční.

Nový Bor, 18. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 17.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje Irena Budweiserová a Fade In.

Sýčina, 18. 12. 2011

Kostel sv. Václava, 17.00 hodin. Předvánoční koncert, účinkuje pěvecký sbor Dobrovan.

Modlany, 18. 12. 2011

Kostel sv. Apolináře, 17.00 hodin. Vánoční hra Příběh narození Ježíše, účinkuje divadlo V Pytli.

Petrovice, 18. 12. 2011

Kostel sv. Mikuláše, 17.00 hodin. Živý betlém, představení žáků ZŠ Petrovice.

Žatec, 18. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 18.00 hodin. Adventní koncert, účinkují sbory ZUS Žatec, a Žatecký příležitostný sbor.

Mnichovo Hradiště, 18. 12. 2011

Kostel sv. Jakuba apoštola, 18.00 hodin. Adventní koncert, instrumentální provedení barokních mistrů „Předvánoční hudební pohlázení“, účinkuje Basistova dobrá společnost.

Česká Lípa, 18. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 19.00 hodin. Adventní koncert, F. X. Brix: Missa pastoralis, účinkuje Českolipský pěvecký sbor.

Most, 19. 12. 2011

Kostel sv. Václava, 15.30 hodin. Koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby, účinkuje Carmina Přestice, Vox Melodica II a hosté, řídí Martin Laxa, varhany František Krtička, Tomáš Alferi.

Česká Lípa, 19. 12. 2011

Kostel sv. Máří Magdaleny, 16.00 hodin. Účinkují dětské pěvecké sbory Zvoneček a Zvonek ZŠ Dr. M. Tyrše v České Lípě.

Stráž pod Ralskem, 20. 12. 2011

Kostel sv. Zikmunda, 18.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje Carillon.

Ústí nad Labem, 20. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 19.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje pěvecký sbor učitelů a žáků gymnázia (Jateční ul.) Ústí nad Labem.

Česká Lípa, 21. 12. 2011

Bazilika Všechny svatých, 17.00 hodin. Vánoční koncert pěveckého sboru Gymnázia Česká Lípa.

Dubí, 22. 12. 2011

Kostel Neposkvrněného Početí Panny Marie, 17.00 hodin. Adventní koncert, účinkují vokální skupiny OKThANA a Indigo.

Noviny pod Ralskem, 22. 12. 2011

Kostel Nejsvětější Trojice, 17.30 hodin. Adventní koncert, účinkují hudebníci řim-

skokatolických farností Mimoň a Jablonně v Podještědí.

Libochovice, 22. 12. 2011

Kostel Všechny svatých, 18.00 hodin. Adventní koncert, účinkuje smíšený pěvecký sbor Melodie Libochovice, soubor SoliDeo a libochovický dětský pěvecký sbor.

Česká Lípa, 22. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 19.00 hodin. Adventní koncert, účinkují dětské pěvecké sbory českolipských základních škol a sdružení MBHB.

Litoměřice, 23. 12. 2011

Rybářské náměstí, 16.00 hodin. Živý betlém. Pořádá Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích, dobrovolné příspěvky budou použity ve prospěch hospice.

Luštěnice, 24. 12. 2011

Kostel sv. Martina, 11.00 hodin. Vánoční koncert, účinkují děti z MS, duo Kopřivová, Svárovská.

Turnov – hrad Valdštejn, 24. 12. 2011

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje vokální soubor Zeffiro Torna, Čeněk Svoboda se svými přáteli k oslavě Štědrého dne.

Turnov, 24. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 14.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje pěvecký sbor Turnovák. Carmina a dechový orchestr.

Žerčice, 24. 12. 2011

Kostel sv. Mikuláše, 14.00 hodin. Vánoční koncert.

Dlouhý Most, 24. 12. 2011

Kostel sv. Vavřince, 15.30 hodin. Pojďme spolu do Betléma - vánoční příběh pro děti i dospělé se stavěním betléma, zpíváním českých koled, možnost odnést si betlémské světlo.

Most, 24. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 22.00 hodin. Ekumenická půlnoční bohoslužba, zúčastní se duchovní šesti mosteckých církví, součástí bohoslužby je kázání Božího slova, společné vyznání víry (Apoštolské vyznání víry) a modlitby.

Petrovice, 24. 12. 2011

Kostel sv. Mikuláše, 22.00 hodin. Štědrý večer modlitba v místním kostele, komponovaný program.

Cítoliba, 25. 12. 2011

Kostel sv. Jakuba Většího, 16.00 hodin. Vánoční koncert „Čas radosti, veselosti“, účinkuje Trio Cum amore (Kateřina Štolová, Martina Podaná, Miroslav Sochr) a hosté.

Turnov - hrad Valdštejn, 26. 12. 2011

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje Radek Rejšek - varhany, trubka a Vít Janata - varhany, vánoční hudba starých mistrů.

Vrbo na Lesy, 30. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 15.00 hodin. Vánoční koncert „Čas radosti, veselosti“, účinkuje Trio Cum amore (Kateřina Štolová, Martina Podaná, Miroslav Sochr) a hosté.

Ostré u Úštěka, 26. 12. 2011

Barokní areál s kaplí Božího těla na vrchu Kalvárie u Úštěka, 14.00 hodin. Tradiční Štěpánské zpívání, pořádá Společnost pro obnovu památek Úštěcka.

Litoměřice, 26. 12. 2011

Katedrála sv. Štěpána, 15.00 hodin. Vánoční koncert litoměřického chlapeckého sboru Páni kluci, sborník Václav Hanč.

Louny, 26. 12. 2011

Kostel sv. Mikuláše, 15.00 hodin. Vánoční koncert „Čas radosti, veselosti“, účinkuje Trio Cum amore (Kateřina Štolová - zpěv, Martina Podaná - varhany, Miroslav Sochr - zpěv). Jako host vystoupí Miroslav Wainer - housle, zpěv.

Trmice, 26. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 15.00 hodin. Živý betlém na prostranství před kostelem.

Litoměřice, 26. 12. 2011

Kostel Všechny svatých, 16.00 hodin. Vánoční koncert litoměřického pěveckého sboru Cantica Bohemica, sborník Vladimír Frůhauf.

Církvice, 26. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 16.00 hodin. Vánoční hra, kostýmové vystoupení souboru Bel Canto pod vedením Jany Scholzeové.

Turnov, 26. 12. 2011

Kostel Narození Panny Marie, 16.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje pěvecký sbor Antonín Dvořák.

Mimoň, 26. 12. 2011

Kostel sv. Petra a Pavla, 16.00 - 18.00 hodin. Vánoční výstup na věž kostela.

Modlany, 26. 12. 2011

Kostel sv. Apolináře, 17.00 hodin. Vánoční koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby, účinkuje Brixho pěvecký sbor.

Chrastava, 28. 12. 2011

Kostel sv. Vavřince, 15.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje pěvecký sbor Řetězec.

Vratislavice nad Nisou, 26. 12. 2011

Kaple Vzkříšení, 17.00 hodin. Koncert, Česká mše vánoční J. J. Ryby, účinkuje vokální sdružení Regnis.

Stráž pod Ralskem, 28. 12. 2011

Kostel sv. Zikmunda, 18.00 hodin. Vánoční koncert, Česká mše vánoční od J. J. Ryby, účinkuje Vokální sdružení Regnis se svým komorním orchestrem.

Příchovice, 28. 12. 2011

Kostel sv. Víta, 20.00 hodin. Muzikál o sv. Pavlovi.

Turnov – hrad Valdštejn, 29. 12. 2011

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Předsilvestrovský koncert, účinkuje II. divino Claudio.

Turnov - hrad Valdštejn, 30. 12. 2011

Kaple sv. Jana Nepomuckého, 14.00 hodin. Vánoční koncert, účinkuje Radek Rejšek - varhany, trubka a Vít Janata - varhany, vánoční hudba starých mistrů.

Vrbo na Lesy, 30. 12. 2011

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 15.00 hodin. Vánoční koncert „Čas radosti, veselosti“, účinkuje Trio Cum amore (Kateřina Štolová, Martina Podaná, Miroslav Sochr) a hosté.

Příchovice, 30. 12. 2011

Kostel sv. Víta, 16.00 hodin. Vánoční koncert, KAPRI.

Více na www.dcltm.cz

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo náměstí 18
110 00 Praha 1
Tel.: 224 818 757

On-line knihkupectví: www.paulinky.cz
Objednávky: objednavky@paulinky.cz

Dítě, zázrak života

Brož., 48 str., 35 Kč

Další z knížek „do kapsy“, tentokrát k přiležitosti narození dítěte a jeho přijetí jako Božího daru. Mimo jiné obsahuje modlitby za ty, kdo po dítěti touží, za matky v očekávání, za děti, které trpí, a další texty a modlitby do různých rodinných situací.

U Boha a u lidí

Brož., 112 str., cena 140 Kč

Knihy švýcarské lékařky, mystičky a autorky mnoha teologických a duchovních knih. Modlitby, to jsou milníky na každodenní cestě člověka k Bohu. A ta může být někdy přímá a radostná, jindy zas obtížně klopytá.

Dopřej si čas. Je to tvůj život!

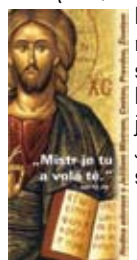
Brož., 160 str., 180 Kč

Představte si, že byste najednou vypili sklenku výborného vína. Šílená představa! Některé věci prostě nelze dělat v časovém presu. K smysluplnému životu potřebujeme čas. Benediktinský opat, který je sám velmi vytížený, v této knize sdílí své zkušenosti o tom, jak lze i uprostřed mnoha povinností žít vyrovnaně a nebyť otrokem času, nýbrž jeho pánem.

Hodina adorace s Ježíšem Mistrem

Malé leporelo, 8 Kč

Malý letáček, který se však může stát neocenitelným pomocníkem při modlitbě. Toho, kdo chce strávit hodinu adorace v rozhovoru s Ježíšem Mistrem. Cestou, Pravdou a Životem, provede jejími etapami: Setkání s Mistrem, Naslouchání Ježíši Pravdě, Krácení s Ježíšem Cestou, Dialog s Ježíšem Životem.

Růženec

Malé leporelo, 8 Kč

Vysvětlení struktury růžence obsahuje jednotlivá tajemství i všechny texty modliteb, které se při růženci modlí (Apoštolské vyznání víry; Otčenáš; Zdrávas Maria; Sláva Otci; Zdrávas, Královno). Ideální pro každého, kdo si není jistý anebo se chce modlitbu růžence teprve naučit.

Kapesní diář na rok 2012

Měkká vazba s plastovými deskami, 144 str., cca 80 Kč

Kapesní diář s občanským i liturgickým kalendářem. Dále je tu možné najít liturgická čtení na jednotlivé dny v roce, příslušné liturgické barvy, odkaz na modlitbu breviáře a rezponzoria žalmů. Dvě verze: klasická s úryvky z promluvy Josepha Ratzingera (v deskách barvy bordó nebo v zelených deskách), ve druhé verzi ponechán větší prostor na poznámky (desky v barvě modré).

Pozvánka na Evropské setkání mladých do Berlína

Na pozvání církve a starosty se 34. evropské setkání uskuteční od 28. prosince 2011 do 1. ledna 2012 v Berlíně. Pro mnohé lidi Východu i Západu je to město, které se stalo symbolem, že ani v obtížné době není nutné podléhat bezradnosti. Tamější církev je velmi různorodá. Mnoho obyvatel Berlína se navíc o křesťanskou víru nezajímá. Je to místo, kde se všichni budou moci cítit vítáni. Bude toto setkání znamením, že církev může být místem přijetí pro všechny?

Pouť důvěry na Zemi

Francouzská vesnička Taizé, která se nachází na jihu Burgundska, je domovem mezinárodní ekumenické komunity, kterou založil v roce 1940 bratr Roger. Bratři se zavazují na celý život, že budou spolu sdílet materiální i duchovní společenství, život v celibátu a velké prostotě. Dnes tvoří komunitu více než sto bratří – katolíků i různých protestantských vyznání – z více než pětadvaceti různých národů (včetně českého bratra Josefa).

Taizé je poutním místem pro mladé, každoročně zde stráví několik dní na dvě stě tisíc osob. Komunita pořádá každoročně na závěr roku Evropské setkání mladých – letos se uskuteční v Berlíně.

Poselství Taizé bylo dobře známé od sedmdesátých let i v Československu. Rodiči nejen svých vlastních devíti dětí, ale i stovek dalších „dětí Taizé“ byli pražští manželé Kaplanovi. Za minulého režimu to nebylo vůbec jednoduché, přesto již tehdy individuálně do Taizé s podporou a požehnáním Kaplanových vycestovalo mnoho mladých. Pobyt v Taizé znamenal zásadní formaci pro jejich další duchovní život. Po listopadu 1989 se dveře mládeži otevřely naplno – jak pro cesty do Taizé, tak pro účast na Evropských setkáních mladých. První porevoluční roky byly naše zahraniční účasti veliké (Wrocław, Praha, Budapešť, Vídeň, Mnichov) – ovoce práce manželů Kaplanových bylo opravdu hojné.

Nyní jsme časově o generaci dál – platí to i duchovně? Do Berlína je to z naší diecéze velice blízko. Blízký je nám i bratr Alois, který po bratru Rogerovi komunitu Taizé od roku 2005 vede. Oba rodiče bratra Aloise pocházejí totiž z Poohří, po válce byli odsunuti do Německa. Z mnoha možností, jak trávit mládežnického Silvestra, je letos ta berlínská varianta jistě z těch nejnepohodnějších. Snad se i v našem městě, v naší diecézi najdou ti, kteří se letošní pouti zúčastní. Více o berlínském setkání naleznete na: http://www.taize.fr/cs_rubrique333.html

Milan Mareš, Mladá Boleslav

Litoměřice: rorátní bohoslužby v adventu

Rorátní mše svatá se koná v období adventu každou středu a pátek od 6.00 hodin v kostele sv. Jakuba na Dominikánském náměstí v Litoměřicích.

Jaroslav Pulda, Litoměřice

Přehled vánočních bohoslužeb ve farnostech litoměřické diecéze najdete na webu Biskupství litoměřického www.dltm.cz

Vánoce 2011 • Vánoce 2011 • Vánoce 2011

Přehled bohoslužeb, které bude sloužit Mons. Jan Baxant:

- 24. 12. 2011, 16.00 hodin - **Mše sv. pro rodiny s dětmi**, kostel Věch svatých, (Mírové náměstí) Litoměřice
- 25. 12. 2011, 10.00 hodin - **Pontifikální mše sv.** ze slavnosti Narození Páně, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 26. 12. 2011, 10.00 hodin - **Pontifikální mše sv.** ze slavnosti sv. Štěpána, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 26. 12. 2011, 15.00 hodin - **Mše sv.** ze svátku sv. Štěpána, Domov pro seniory na Dómském pahorku, Litoměřice
- 31. 12. 2011, 16.00 hodin - **Děkovná mše sv.** na závěr občanského roku, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 1. 1. 2012, 10.00 hodin - **Pontifikální mše sv.** ze slavnosti Matky Boží Panny Marie, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice

Vánoce 2011 • Vánoce 2011 • Vánoce 2011

Pozvánky

Výstava o svaté Anežce

V Anežském klášteře v Praze byla na konci listopadu zahájena výstava „Sv. Anežka Česká – princezna a řeholnice“, věnovaná jedné z nejvýznamnějších žen přemyslovské dynastie, dceři krále Přemysla Otakara I. Výstava, kterou vrcholí Rok sv. Anežky České, bude pro veřejnost otevřena do 25. března příštího roku.

Tato první rozsáhlá monografická výstava o sv. Anežce České zahrnuje na tři sta vzácných exponátů z oboru malířství, sochařství, architektonické plastiky, uměleckého řemesla i archeologických nálezů, mezi nimi i literární památky a unikátní, jen zřídka prezentované historické dokumenty.

Výstavu pořádá Arcibiskupství pražské ve spolupráci s Národní galerií Praha. Partneři jsou Rytířský řád Křižovníků s červenou hvězdou, Národní archiv a Univerzita Karlova. Záštitu převzal prezident České republiky Václav Klaus, ministr kultury ČR Jiří Besser a primátor hlavního města Prahy Bohuslav Svoboda.

Otevřeno je denně mimo pondělí od 10.00 do 18.00 hodin.

Večery na cestě

Duchovní aktivita kaplana pro pas-toraci vysokoškoláků, inteligence a pro kulturně výchovnou činnost ICLic. Michala Podzimka Th.D.

Kdy: neděle od 19.15 hodin

Jedná se pouze o ty neděle, které připadají do období výuky Technické univerzity v Liberci v zimním i letním semestru (případná změna dle aktuální situace bude účastníkům oznamována hromadným emailem)

Kde: arciděkanství Liberec - fara

O čem: jedná se o setkávání s těmi, kteří chtějí svoji životní cestu s Bohem prohloubit společným aktivním zamýšlením se nad živými teologickými otázkami ve světle učení katolické církve. Témata na další týden jsou stanovena vždy na konci předcházejícího setkání a jsou zaslána e-mailem účastníkům.

Jak se přihlásit: k návštěvě Večerů na cestě se není třeba hlásit, stačí pouze využít této nabídky a přijít - bližší informace na www.arcidekanstvi-lbc.cz. Každému účastníkovi je nabídnuta možnost přidat svoji e-mailovou adresu do hromadné korespondence, aby mohl sledovat další témata dalších setkávání a připravit se na ně.

Tip na výlet

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem

Římskokatolický arciděkanství kostel Nanebevzetí Panny Marie v centru města pod Mírovým náměstím je dominantou Ústí nad Labem. Byl postaven kolem roku 1318 německými kolonisty, po zničení husity obnovován v letech asi 1450-1530, dnešní podoba pochází z konce 19. století, kdy byl přestavěn v novogotickém stylu. Při bombardování města v roce 1945 byl vážně poškozen, od té doby má výrazně vychýlenou průčelní věž, o 200,9 cm. Zvon Zuzana, s dolním průměrem 165 cm, je největším zvonom okresu Ústí nad Labem.

Výstava betlémů bude v tomto kostele zahájena 14. prosince 2011 v 16.00 hodin a potrvá do 1. ledna 2012.

Návštěvní hodiny:

sobota a neděle od 12.00 do 17.00 hodin, všední dny od 9.00 do 17.00 hodin.

V době konání jiné akce je prohlídka výstavy omezena. Bližší informace podá kancelář arciděkanství, telefon 475 209 303, 604 201 533.

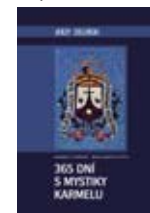
Nabídka Karmelitánského nakladatelství

Karmelitánské nakladatelství • Thákurova 3, 160 00 Praha 6
www.kna.cz • On-line knihkupectví: www.ikarmel.cz
Objednávky: zasilky@kna.cz, telefon: 384 420 295

365 dní s mystikou Karmelu

Váz., 395 str., 329 Kč

Polský karmelitán otec Zieliński ve své knize sesbíral skutečné perly spirituality Karmelu pro každý den v roce. Cituje většinu světců Karmelu, kteří zanechali nějaké písemnosti, známější i méně známé, takže kromě klasických autorů zde najdeme i výroky sv. Rafaela od sv. Josefa, blahoslavené Alžběty od Trojice nebo nedávno svatořečené Terezie Benedikty od Kríže (Edity Steinové).

Přednáška v Řezně a další projevy

Brož., 64 str., 109 Kč

„Máme před sebou soubor textů, které vyjadřují jednu dimenzi papežova poselství: jeho politickou teologii a teologii dialogu kultur a náboženství, zejména dialogu mezi křesťanskou vírou a sekulární racionalitou. Zdá se, že toto téma se zejména v posledních letech dostává do popředí jeho učení a zároveň je tím, co právem budí zájem o jeho myšlenky i daleko za viditelnými hranicemi katolické církve.“

Ježíšek pro mě

Brož., 135 str., 129 Kč

Musí být vánoční nálada jen a jen v prosinci? Nemůže se rozšířit na celý rok? Ježíšek pro mě je kniha, ze které dýchá dobrá nálada a světlo Vánoc do celého roku. Eduard Martin nabízí čtenářům krátké povídky, veselé příběhy a zamýšlení směřující k naději. I zdánlivě nenápadná chvíle lidského života se může stát zázračnou příležitostí, má-li člověk vnímavé srdce.

Moučníky sestry Anastázie

Váz., 272 str., 299 Kč

Klášteři si od pradávna uchovávaly své charakteristické recepty příprav jídel a nápojů. Sestra Anastázie shromáždila a vlastní letitou praxí vyzkoušela řadu výborných receptů moučníků, vycházejících z kulinařského umění nejrůznějších tradic. Najdeme zde recepty na přípravu luxusních dortů i jednoduchých a levných moučníků pro každodenní použití.

Moje modlitební kniha

Váz., 248 str., 179 Kč

Sbírka oblíbených modliteb Anselma Grúna zahrnuje některé žalmy, modlitby významných osobností i modlitby vytvořené autorem pro různé příležitosti, například večerní a ranní modlitby, modlitba v nemoci, modlitby u stolu, modlitby s dětmi, žehnací modlitby.

Přijď království tvé

Brož., 118 str., 139 Kč

Kardinál Danneels rozjímá o jednotlivých verších Otčenáše jak z pohledu osobní duchovní zkušenosti, tak i z pohledu situace současné církve a společnosti. Úvahy jsou obsahem hutné, ale velice čtivé, oslovující současného člověka. Dotýká se tématu otcovství, Božího království, Boží vůle, symboliky „chleba vezdejšího“, obrácení a odpuštění vin, pokušení a boje se zlem v lidském srdci.

Vánoce přicházejí, obdarujte své blízké

Pomalou se blíží čas vánoční, chvíle klidu, míru a lásky, které věnujeme svým nejbližším. Šon, jenž nás provází po celý rok, nechejme stranou a radujme se z chvil strávených v rodinném kruhu. Kouzelný čas Vánoc je také dobou, kdy obdarováváme své bližní. Dárek z lásky, který navíc pomůže, potěší dvojnásob.

Chcete-li obdarovat své blízké originálními dárky a zároveň tak přispět například na obnovu farní budovy, máte nyní možnost. Jejich velký výběr naleznete v recepci biskupské kurie (Dómské nám. 9) v Litoměřicích.

Můžete zde zakoupit kalendář na rok 2012 vydaný pro Římskokatolickou farnost Jeníkov. Zájemci si jej mohou rovněž objednat na telefonním čísle 728 501 132. Tímto způsobem je možné zakoupit též svíčky s vyobrazením jeníkovského kostela, lahošťské kaple nebo kaple sv. Anny. Výtěžek z prodeje bude věnován na opravu prostor fary, která se tak promění v místo setkávání dětí a mládeže, a na opravu střechy kostela sv. Petra a Pavla v Jeníkově.

Máte rádi historii? Kniha pojednávající o Biskupství litoměřickém pak bude tím pravým dárkem, kterým zároveň přispějete na činnost této instituce s mnohasetletou tradicí.

Milovníky hudby jistě potěší CD s varhanními koncerty. Nahrávky koncertů českého pre-klasicismu byly pořízeny v kostele sv. Jiljí v obci Bezděz, na druhém disku si můžete vychutnat skladby od J. S. Bacha, F. Schmidta a dalších autorů, nahrané v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích.

Navštivte nás a jistě v nabídce objevíte ještě mnohem více zajímavého. Více informací naleznete na www.dltm.cz, sekce Jak nás podpořit.

Františkánský klášter v Kadani

Kulturní zařízení Kadaň, příspěvková organizace, která je provozovatelem muzea nacházejícího se v prostorách bývalého kláštera františkánů v Kadani, připravila speciální propagační materiály pro návštěvníky a všechny zájemce o tuto kulturní památku.

Areál kláštera je v majetku Biskupství litoměřického, které jej dlouhodobě pronajalo městu Kadaň pro kulturní účely. Klášter prošel v letech 1995-2003 celkovou rekonstrukcí, avšak četné restaurátorské práce zde probíhají dodnes. V současné době naleznete v klášterních prostorách expozici o životě v klášteře, stálou výstavu o dějinách města a expozici mineralogických zajímavostí regionu. Historické budovy rovněž slouží k pořádání krátkodobých výstav a komponovaných pořadů. Aktuální informace o návštěvní době, vstupném a kulturním programu kláštera naleznete na www.kultura-kadan.cz/muzeum.

Propagační materiály vydané pro tento klášter mohou být nejen pěknou památkou na návštěvu tohoto jedinečného komplexu, ale také pozvánkou pro všechny, kdo se poklady kadaňského kláštera teprve chystají objevit. Veškeré materiály lze zakoupit za níže uvedené ceny přímo v prostorách kláštera, nebo na recepci biskupské kurie.

Záložka do knihy – 7 Kč • Plakátový kalendář na rok 2012 - zdarma • Pexeso – 25 Kč • Brožurka o klášteře – 8 Kč

Zapojte se s námi do Noci kostelů 2012

Blíží se konec roku, čas kdy mnozí z nás začínají bilancovat. Přemítáme, co nám uplynulý rok přinesl, co se nám vydařilo a kde je naopak potřeba něco zlepšit. Mezi úspěšné události můžeme zcela jistě zařadit Noc kostelů, která proběhla poslední květnový pátek letošního roku ve 136 kostelech, kaplích a modlitebnách litoměřické diecéze. V celé České republice se zapojilo 939 objektů, ve kterých bylo zaznamenáno na 300 tisíc návštěvnických vstupů (více než 23 tisíc v litoměřické diecézi). Návštěvníci si mohli vybrat z více než pěti tisíc bodů programu, při jejichž tvorbě pořadatelé často projevovali velkou kreativitu.

Kostely a kaple patří k jedněm z nejvýznamnějších kulturních památek a lidé by se měli naučit je takto vnímat. Tato místa s nezaměnitelnou atmosférou jsou odkazem našich předků, který by měl být i nadále zachován, proto je třeba vnést do nich opět život. Noc kostelů nám k tomuto dává příležitost, je pozváním, nabízí možnost poznání křesťanství formou přijatelnou pro nejširší veřejnost. Zapojte se s námi do Noci kostelů, která se v příštím roce uskuteční v pátek 1. června, a pomozte tak najít lidem cestu zpět ke kořenům. **Přihlašovat se můžete již od ledna, stačí pouze, když duchovní správce farnosti nahlásí koordinátorce akce pro litoměřickou diecézi Ing. Kristýně Solníčkové, MBA (tel.: 731 402 553 nebo solnickova@dltm.cz).**

- název kostela, obec, okres, kraj
- kontakt na editora programu (jméno a e-mail) – zajišťuje editaci programu a informace o kostele na webových stránkách Noci kostelů a je v kontaktu s koordinátorkou akce

Bližší informace na www.nockostelu.cz a www.dltm.cz/noc-kostelu-2011.

Kristýna Solníčková, fundraiser, Biskupství litoměřické

Z diáře Mons. Jana Baxanta

- 13. 12. 10.00 hod. Formační setkání kněží, DDKT, Litoměřice
- 15. 12. 13.00 hod. Setkání s radou města Litoměřice, rezidence, Litoměřice
- 17. 12. 10.00 hod. Požehnání Betlémského světla, vlakové nádraží, Litoměřice-město
- 17. 12. 19.00 hod. Promluva při koncertu, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice
- 20. 12. 16.00 hod. Setkání se zaměstnanci Diecézní charity, Litoměřice
- 21. 12. 10.00 hod. Setkání s představiteli řádu sv. Václava, rezidence, Litoměřice
- 22. 12. 14.00 hod. Předvánoční setkání se zaměstnanci kurie, rezidence, Litoměřice
- 24. 12. 10.00 hod. Návštěva pacientů, lékařů a ošetřujících, Městská nemocnice Litoměřice
- 27. 12. 10.00 hod. Setkání s bohoslovci, katedrála sv. Štěpána a biskupská rezidence, Litoměřice
- 12. 1. 17.30 hod. Setkání s bohoslovci, Arcibiskupský seminář, Praha
- 13. 1. 4.00 hod. Poutní mše svatá, bazilika Panny Marie pomocnice křesťanů, Filipov

Přehled vánočních bohoslužeb, sloužených litoměřickým biskupem, naleznete na straně 20.

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSR

- 13. 12. 10.00 hod. Setkání generálních vikářů a ekonomů diecéze, Arcibiskupství pražské, Praha
- 15. 12. Návštěva kardinála Joachima Meisnera, Arcibiskupství Kolín nad Rýnem
- 20. 12. 16.00 hod. Setkání se zaměstnanci Diecézní charity Litoměřice
- 21. 12. 9.30 hod. Vikariátní konference teplického vikariátu, děkanství Teplice
- 22. 12. 14.00 hod. Předvánoční setkání se zaměstnanci biskupské kurie, rezidence, Litoměřice
- 24. 12. 6.00 hod. Roráty, Svatá Hora, Příbram
- 24. 12. 24.00 hod. Půlnoční mše sv., katedrála sv. Štěpána, Litoměřice

Milí čtenáři,

aby se pozvánky na akce pořádané ve vašich farnostech objevily v časopise Zdislava včas, pošlete nám, prosím, svoje oznámení až s dvouměsíčním předstihem na adresu:

Zdislava, Biskupství litoměřické,
Dómské náměstí 9/9, 412 01 Litoměřice

nebo na

e-mail: zdislava@dltm.cz

Děkujeme, redakce časopisu

Objednávky Zdislavy mailem na zdislava@in.cz

nebo poštou
Zdislava, Biskupství litoměřické
Dómské náměstí 9/9
412 01 Litoměřice

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). **Redakce:** Jana Michálová (michalkova@dltm.cz), Marie Koscelníková (koscelnikova@dltm.cz). **Grafická úprava:** Miroslav Zelenka.

Tisk: Tiskárna PRIMA, s.r.o. (zelenka@primatisk.net). **Objednávky a distribuci** zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042.

děkan městské farnosti Józef Szeliga

Žehnání adventních věnců

Žehnáním adventních věnců a zapálením první ze čtyř svící byl v neděli 27. listopadu 2011 zahájen advent. V teologickém smyslu se advent vyznačuje dvojitým očekáváním – slavnosti narození Ježíše Krista (25. prosince) a jeho druhého příchodu na konci věků.

V Litoměřicích byly adventní věnce požehnány proboštem litoměřické kapituly Jiřím Hladíkem v katedrále sv. Štěpána a děkanem městské farnosti Józefem Szeligou v kostele Všetech svatých. První svíčku na obou adventních věncích zapálily děti místních farníků.

Foto Karel Pech

probošt Svatoštěpánské kapituly Jiří Hladík O.Cr.

Narození Krista

Joseph rytíř von Führich (9. února 1800, Chrastava - 13. března 1876, Vídeň)
Olej na plátně, okolo 1820.

Ze sbírek litoměřické diecéze